

POWIATOWY URZĄD PRACY W RADZIEJOWIE
ul. Kościuszki 20/22, 88 – 200 Radziejów, tel. 54 285 32 69, fax. 54 285 29 91

RAPORT ROCZNY

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie radziejowskim w 2016 roku

SPIS TREŚCI:

1. Wstęp.	3
2. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy w powiecie radziejowskim.	5
2.1. Bezrobotni i oferty pracy.....	10
2.2. Długotrwałe bezrobocie w zawodach.	15
2.3. Wskaźnik płynności osób bezrobotnych.	17
2.4. Analiza wskaźnika niedopasowania ofert pracy według wielkich grup zawodów.	19
2.5. Analiza wskaźnika wolnych miejsc pracy.	20
3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych.	23
3.1. Zawody deficytowe w powiecie radziejowskim w 2016 roku.	14
3.2. Zawody zrównoważone w powiecie radziejowskim w 2016 roku.	26
3.3. Zawody nadwyżkowe w powiecie radziejowskim w 2016 roku.	27
4. Analiza umiejętności i uprawnień.	29
5. Analiza rynku edukacyjnego.	32
5.1. Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych.	32
5.2. Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.	34
6. Analiza lokalnego rynku pracy na podstawie badania kwestionariuszowego.	48
7. Prognozy rynku pracy.	64
8. Podsumowanie.	71
Spis tabel:	76
Spis rysunków:	78

1. Wstęp

Zgodnie z Ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 149 z późn. zm., art. 8 ust. 1 pkt 3 i art. 9 ust. 1 pkt 9), do zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy opracowywanie badań, analiz rynku pracy i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. W celu bieżącej koordynacji kształcenia zawodowego i szkoleń osób bezrobotnych, a także kształcenia w systemie szkolnym obowiązujący system statystyczno-sprawozdawczy prowadzony przez urzędy pracy jest stale doskonały. Prezentowany monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2016 roku w powiecie radziejowskim został przygotowany, w oparciu o nowe zalecenia metodyczne przygotowane zgodnie z Metodologią prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy opracowaną przez Instytut Nauk Społeczno - Ekonomicznych w Łodzi, na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich w ramach projektu pn. Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej. Przedłożone opracowanie przedstawia kompleksową analizę sytuacji na lokalnym rynku pracy w Radziejowie oraz analizę zjawiska bezrobocia notowanego w Powiatowym Urzędzie Pracy w Radziejowie w 2016 roku i według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla określenia potrzeb szkoleniowych bezrobotnych i kształcenia zawodowego. Celem opracowania monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Radziejowie w 2016 roku jest określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo kwalifikacyjnej na powiatowym rynku pracy, stworzenie bazy informacyjnej dla przewidywania struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych dla zapewnienia spójności z potrzebami rynku pracy, korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym, usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów oraz kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych na lokalnych rynkach pracy, a także ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania

ich ponownego zatrudnienia. Zgodnie z zaleceniami metodycznymi Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w opracowaniu analizowane są:

- **Zawody deficytowe** – to takie zawody, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.
- **Zawody nadwyżkowe** - to takie zawody, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwale bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.
- **Zawody zrównoważone** - to takie zawody, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.
- **Zawód** – zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności (KZiS) definiowany jest jako przynoszący dochód zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności) zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Zawód może dzielić się na specjalności.
- **Umiejętności** - to zdolność wykonywania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu np. obsługa komputera i wykorzystanie Internetu.

- **Uprawnienia** - to dodatkowe kwalifikacje zawodowe zdobywane w drodze procesu certyfikacji, dodatkowych szkoleń, egzaminów lub często także po udowodnieniu przebycia wymaganej praktyki; przykładem uprawnienia jest prawo jazdy kat. B.
- **Kwalifikacje** - to układ wiedzy, umiejętności i uprawnień przydatnych do realizacji składowych zadań zawodowych.

Niniejsze opracowanie zostało sporządzone w głównej mierze w oparciu o dane zgromadzone w systemie Syriusz Std – o liczbie zarejestrowanych bezrobotnych, zgłoszonych wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej oraz na podstawie danych dotyczących ofert pracy podmiotów publicznych oraz ofert publikowanych w internecie. Analizę wzbogacono poprzez wykorzystanie danych Systemu Informacji Oświatowej MEN, badań Głównego Urzędu Statystycznego (BAEL, badanie popytu na pracę), czy też danych uzyskanych ze źródeł pierwotnych w ramach badań kwestionariuszowych przedsiębiorstw, które zostały przeprowadzone w ostatnim kwartale 2016 roku. Zaimplementowane dane zawierające wyliczone wskaźniki umożliwiają określenie zawodów deficytowych i nadwyżkowych, jak również pozwalają na przeprowadzenie szczegółowej analizy lokalnego rynku pracy i interpretację uzyskanych wyników.

2. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy w powiecie radziejowskim.

W 2016 roku obserwuje się spadek stopy bezrobocia w powiecie radziejowskim. W grudniu 2016 roku stopa bezrobocia wynosiła 20,8 % i prawdopodobnie w miesiącach zimowych, będzie rosła.

Jak kształtuje się stopa bezrobocia na przestrzeni 2016 roku (w rozbiciu miesięcznym) ukazuje poniższa tabela.

Tabela 1. Stopa bezrobocia w powiecie radziejowskim w 2016 roku.

Miesiąc	Wielkość stopy bezrobocia	Województwo	Polska
XII 2015	21,7	13,2	9,7
I	22,8	13,8	10,2
II	22,7	13,9	10,2
III	22,0	13,5	9,9

IV	21,1	13,0	9,4
V	20,6	12,6	9,1
VI	20,6	12,2	8,7
VII	20,1	11,9	8,5
VIII	20,3	11,8	8,4
IX	20,4	11,7	8,3
X	19,6	11,6	8,2
XI	20,1	11,7	8,2
XII	20,8	12,1	8,3

Na koniec roku 2015 w PUP w Radziejowie zarejestrowanych było 3.441 bezrobotnych, w tym 1.868 kobiet (54,3% ogółu). Na koniec roku 2016 w PUP w Radziejowie zarejestrowanych było 3.279 bezrobotnych, w tym 1.792 kobiety (54,7% ogółu). W porównaniu z końcem 2015 roku liczba bezrobotnych ogółem zmniejszyła się o 162 osoby.

Liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Radziejowie na koniec poszczególnych miesięcy 2016 roku przedstawiono w tabeli 2.

Tabela 2. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w PUP Radziejów w 2016 r. w układzie miesięcznym (stan w końcu miesiąca).

MIESIĄC	Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Radziejów w okresie XII 2015-XII2016		
	Ogółem	Kobiety	% udział w ogóle
XII 2015	3441	1868	54,3%
I	3665	1950	53,2%
II	3652	1936	53,0%
III	3504	1851	52,8%
IV	3330	1786	53,6%

V	3234	1749	54,1%
VI	3229	1764	54,6%
VII	3148	1745	55,4%
VIII	3177	1786	56,2%
IX	3204	1796	56,1%
X	3053	1687	55,3%
XI	3146	1732	55,1%
XII	3279	1792	54,7%

Według stanu na koniec grudnia 2016 roku w ogólnej liczbie 3.272 bezrobotnych tylko 387 osób posiadało prawo do zasiłku dla bezrobotnych, co stanowiło 11,8% ogółu bezrobotnych.

Bezrobotnych z prawem do zasiłku na tle ogólnej liczby zarejestrowanych przedstawia poniższa tabela (udział bezrobotnych z prawem do zasiłku w ogólnej liczbie zarejestrowanych w powiecie radziejowskim według stanu na dzień 31.12.2015 r. i 31.12.2016 r.)

Tabela 3. Liczba bezrobotnych z prawem i bez prawa do zasiłku w PUP Radziejów według stanu na dzień 31.12.2015 r. i 31.12.2016 r.

	Liczba bezrobotnych				Udział zarejestrowanych z prawem do zasiłku do ogólnej liczby bezrobotnych	
	Ogółem		W tym z prawem do zasiłku			
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
31.12.2015	3441	1868	406	157	11,80%	8,40%
31.12.2016	3279	1792	387	161	11,80%	9,00%

Analizując powyższe dane stwierdzić należy, że w porównaniu do stanu z 31 grudnia 2015 roku zmniejszeniu uległa liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Radziejowie, zmniejszyła się także liczba osób ogółem posiadających prawo do zasiłku

dla bezrobotnych przy jednoczesnym minimalnym wzroście liczby bezrobotnych kobiet posiadających prawo do zasiłku dla bezrobotnych.

Ważnym elementem rynku pracy ze społeczno – ekonomicznego punktu widzenia jest struktura zbiorowości bezrobotnych pod względem wykształcenia (tabela 4).

Tabela 4. Struktura bezrobotnych wg wykształcenia zarejestrowanych w PUP Radziejów – stan na dzień 31.12.2015 r. i 31.12.2016 r.

Wykształcenie	31.12.2015		31.12.2016	
	Ogółem	%	Ogółem	%
Wyższe	247	7,18%	263	8,02%
Policealne i średnie zawodowe	848	24,64%	759	23,15%
Średnie ogólnokształcące	308	8,95%	305	9,30%
Zasadnicze zawodowe	1102	32,03%	1 053	32,11%
Gimnazjalne i poniżej	936	27,20%	899	27,42%

W powiecie radziejowskim utrzymuje się stały rozkład wśród osób bezrobotnych ze względu na poziom wykształcenia.

Bezrobocie w powiecie radziejowskim jest przede wszystkim bezrobociem strukturalnym co sprawia, że osoby tracące pracę mają ogromne trudności z powrotem na rynek pracy. Spośród ogółu osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP, według danych na koniec 2016 roku, najliczniejszą grupę stanowią osoby długotrwale bezrobotne. Na koniec 2016 roku liczba osób długotrwale bezrobotnych wynosiła 2.213 osób, co stanowi 67,5% ogółu. Następną liczną grupę bezrobotnych stanowią osoby do 30 roku życia. Na koniec 2016 roku było ich 1.128 i w porównaniu do ogółu bezrobotnych odsetek ich wyniósł 34,4%. Podobną, pod względem wielkości grupą bezrobotnych są osoby bez kwalifikacji zawodowych. Na koniec 2016 roku w PUP w Radziejowie zarejestrowanych było 1.129 tychże bezrobotnych i w odniesieniu do ogółu zarejestrowanych stanowili oni 34,4%.

Równie ważnym zagadnieniem dla lokalnej polityki gospodarczej musi być szczególne potraktowanie bezrobocia na wsi. Ludność wiejska dotknięta bezrobociem rejestrowanym nie w pełni oddaje rzeczywisty obraz skali tego zjawiska. Bardzo duża liczba osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych stanowi bowiem zbędną siłę roboczą. Na 3.279 osób

bezrobotnych figurujących w ewidencji PUP w Radziejowie według stanu na dzień 31.12.2016 roku 2.486 osób zamieszkuje wiejskie tereny powiatu radziejowskiego. Bezrobotni mieszkańcy wsi stanowią 75,8% wszystkich zarejestrowanych w PUP w Radziejowie.

Poszczególne kategorie bezrobotnych zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 5. Wybrane kategorie osób bezrobotnych zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Radziejowie, według stanu z 31.12.2015 r. i 31.12.2016 r.

Stan według 31.12 w roku:	2015	Udział %	2016	Udział %
Ogółem bezrobotni:	3441		3279	
w tym:				
Kobiety	1868	54,29	1792	53,74
Bezrobotni zamieszkali na wsi	2605	75,7	2486	75,82
Bezrobotni do 30 roku życia	1215	35,30	1128	34,40
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	696	20,23	681	20,77
Długotrwale bezrobotni	2279	66,23	2213	67,49
Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	1164	33,76	1129	34,43
Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego	1035	30,08	963	29,57
Bezrobotni niepełnosprawni	110	3,19	87	2,65

2.1. Bezrobotni i oferty pracy

W niniejszym podrozdziale przedstawiono dane, które dotyczą bezrobocia wśród mieszkańców powiatu radziejowskiego w odniesieniu do posiadanego przez bezrobotnych zawodu oraz ofert pracy na analizowanym terenie. Prezentowane wielkości podane zostały z uwzględnieniem wielkich oraz elementarnych grup zawodowych w globalnej populacji osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Radziejowie. W tabeli poniżej zaprezentowane zostały grupy zawodowe, które generowały największą liczbę osób bezrobotnych według danych na koniec grudnia 2016 roku. W przypadku wielkich grup zawodowych na koniec 2016 roku najwięcej osób zarejestrowanych było w grupach: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 673 osoby, pracownicy usług i sprzedawcy – 610, pracownicy

wykonyjący prace proste – 555 osób oraz technicy i inny średni personel – 378 osób. Największy napływ osób bezrobotnych w 2016 roku odnotowany został w takich wielkich grupach zawodowych jak: pracownicy usług i sprzedawcy – 691 osób, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 676 osób, pracownicy wykonujący prace proste – 544 osoby, technicy i inny średni personel – 524 osoby oraz specjaliści – 311 osób. Odpływ osób bezrobotnych w 2016 roku w przypadku wielkich grup zawodowych był najbardziej widoczny w takich wielkich grupach jak: pracownicy usług i sprzedawcy – 732 osoby, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 721 osób, pracownicy wykonujący prace proste – 620 osób, technicy i inny średni personel – 552 osoby oraz specjaliści – 327 osób. Największa liczba ofert pracy w 2016 roku kierowana była do przedstawicieli takich wielkich grup zawodowych jak: pracownicy usług i sprzedawcy – 1007 ofert, w tym 903 oferty pracy dostępne były w PUP w Radziejowie a 14 ofert pracy w Internecie. Duża liczba ofert pracy skierowana była do przedstawicieli takich wielkich grup zawodowych jak: pracownicy wykonujący prace proste – 395 ofert pracy – wszystkie oferty dostępne tylko w PUP, pracownicy biurowi – łącznie 384 ofert pracy, w tym 380 ofert dostępnych w PUP w Radziejowie oraz 4 oferty dostępne w Internecie, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 333 oferty pracy, w tym 315 ofert pracy dostępnych w PUP w Radziejowie oraz 17 w Internecie.

Tabela 6. Analiza bezrobotnych oraz ofert pracy według wielkich grup zawodów w 2016 roku.

Kod grupy zawodów	Wielkie grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Napływ ofert pracy w okresie	
		napływ w okresie	odpływ w okresie	stan na koniec okresu	CBOP (PUP+OHP+EURES)	Internet
0	SIŁY ZBROJNE	0	0	0	0	0
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	5	6	4	31	10
2	SPECJALIŚCI	311	327	146	128	15
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	524	552	378	299	15
4	PRACOWNICY BIUROWI	180	186	117	380	4
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	691	732	610	903	14
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	91	105	143	76	0
7	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	676	721	673	315	17
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	157	174	130	309	4
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	544	620	555	395	0
Razem		3179	3423	2756	2836	79

Najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych w 2016 roku było jak co roku wśród osób posiadających umiejętności w grupie zawodów: sprzedawca sklepowy (ekspedient). W końcu grudnia 2016 roku w Urzędzie Pracy w grupie zawodów sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) były zarejestrowane 333 osoby. W grupie zawodów sprzedawca sklepowy (ekspedient) poza preferowanym doświadczeniem, niezbędne są dodatkowe umiejętności jak: obsługa kasy fiskalnej, obsługa komputera. Często wymagane jest wykształcenie średnie. Licznie występującą grupą zawodów była także grupa zmiatacze i pokrewni. W 2016 roku liczba bezrobotnych z ww. zawodem wynosiła 177 osób. Zawód ten nie wymaga dużej wiedzy, umiejętności i doświadczenia wykonywane prace nie są szczególnie skomplikowane. Kolejną grupą zawodów byli robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani – 114 osób. W grupie kucharzy w końcu 2016 roku liczba bezrobotnych wynosiła 108 osób.

Tabela 7. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2016 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	333
9613	Zamiatacze i pokrewni	177
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	114
5120	Kucharze	108
7112	Murarze i pokrewni	91
7222	Ślusarze i pokrewni	76
6111	Rolnicy upraw polowych	75
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	74
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	73
4110	Pracownicy obsługi biurowej	69
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	69
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	66
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	61
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	59
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	57
9112	Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewnne	56

5141	Fryzjerzy	53
3220	Dietetycy i żywieniowcy	52
8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	47
5153	Gospodarze budynków	45

Największy napływ osób bezrobotnych w 2016 roku odnotowano w takich zawodach elementarnych jak: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 342 osoby, zmiatacze i pokrewni – 203, pracownicy obsługi biurowej – 126, średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych – 106, kucharze – 106, mechanicy pojazdów samochodowych – 101.

Tabela 8. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2016 r.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	342
9613	Zmiatacze i pokrewni	203
4110	Pracownicy obsługi biurowej	126
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	106
5120	Kucharze	106
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	101
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	84
7222	Ślusarze i pokrewni	80
5141	Fryzjerzy	75
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	72
7112	Murarze i pokrewni	69
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	68
3220	Dietetycy i żywieniowcy	65
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	65
5153	Gospodarze budynków	64
3115	Technicy mechanicy	58
6111	Rolnicy upraw polowych	57
9112	Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	57
8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	55
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	54

Według danych w całym 2016 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Radziejowie złożonych zostało 2924 oferty pracy. Należy jednak zauważyć, iż zgłoszone propozycje pracy w znacznej części, dotyczyły prac subsydiowanych. W 2016 roku liczba ofert pracy dostępnych w Internecie wynosiła 88. Uwzględniając oferty pracy dostępne na lokalnym rynku pracy (oferty pochodzące z PUP w Radziejowie oraz oferty pracy dostępne w Internecie) wynika, że w 2016 roku największa liczba ofert pracy dotyczyła pracy w zawodzie: gospodarze budynków – 443 oferty pracy. Znaczna liczba ofert pracy, biorąc pod uwagę oba źródła ofert pracy, dotyczyła pracy w zawodach: pracownicy obsługi biurowej – 226 oferty pracy, sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 214, kierowcy samochodów ciężarowych – 127, magazynierzy i pokrewni – 104, pomoce i sprzątaczkę – 89.

Tabela 9. Analiza ofert pracy według elementarnych grup zawodów w 2016 roku.

Kod grupy zawodów	Elementarne grupy zawodów	Napływ ofert pracy w okresie		
		CBOP (PUP+OHP+EURES)	Internet	Suma
5153	Gospodarze budynków	443	0	443
4110	Pracownicy obsługi biurowej	226	0	226
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	214	0	214
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	125	2	127
4321	Magazynierzy i pokrewni	103	1	104
9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	89	0	89
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	69	0	69
7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	65	0	65
3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	60	0	60
3322	Przedstawiciele handlowi	33	12	45
9412	Pomoce kuchenne	45	0	45
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	44	0	44
6340	Rybaczy i zbieracze pracujący na własne potrzeby	40	0	40
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	40	0	40

8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	36	0	36
9334	Układacze towarów na półkach	35	0	35
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	34	0	34
9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	34	0	34
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	33	0	33
6113	Ogrodnicy	31	0	31
3144	Technicy technologii żywności	29	0	29
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	28	0	28
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	25	2	27
7112	Murarze i pokrewni	26	0	26
5120	Kucharze	11	14	25
7222	Ślusarze i pokrewni	25	0	25
9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	25	0	25
7212	Spawacze i pokrewni	24	0	24
8153	Operatorzy maszyn do szycia	24	0	24
5131	Kelnerzy	23	0	23
5245	Sprzedawcy w stacji paliw	23	0	23
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	23	0	23
3412	Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	22	0	22
7115	Cieśle i stolarze budowlani	6	16	22
3331	Spedytorzy i pokrewni	21	0	21
8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	20	1	21
9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	20	0	20

2.2. Długotrwałe bezrobocie w zawodach

Poniżej przedstawiono zawody (według kodu czterocyfrowego), które najsilniej generowały długotrwałe bezrobocie w powiecie radziejowskim w 2016 roku. Wartość wskaźnika długotrwałego bezrobocia informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów stanowią długotrwałe bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika, tym więcej osób jest długotrwałe bezrobotnych w danej grupie zawodów. Wartość wskaźnika przyjmuje wartości od 0% (sytuacja, w której bezrobotni długotrwałe nie występują) do 100% (w przypadku, gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów jest długotrwałe bezrobotnym). Długotrwałe bezrobocie najczęściej generowali przedstawiciele elementarnych grup zawodowych zaprezentowanych w poniższej tabeli. Osoby bezrobotne reprezentujące wymienione zawody mogą mieć trudności w znalezieniu zatrudnienia za pośrednictwem urzędu pracy i są w największym stopniu zagrożone długotrwałym bezrobociem.

Tabela 10. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie według kodu czterocyfrowego.

Kod grupy zawodów	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1349	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
2162	Architekci krajobrazu	100,00
2163	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	100,00
2164	Urbaniści i inżynierowie ruchu drogowego	100,00
2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	100,00
2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	100,00
2355	Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	100,00
2431	Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	100,00
2519	Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
2523	Specjaliści do spraw sieci komputerowych	100,00
2633	Filozofowie, historycy i politolodzy	100,00
2642	Dziennikarze	100,00
3113	Technicy elektrycy	100,00

3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
3251	Asystenci dentystyczni	100,00
3321	Agenci ubezpieczeniowi	100,00
3344	Sekretarze medyczni i pokrewni	100,00
3411	Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny	100,00
3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	100,00
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	100,00
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	100,00
5112	Konduktorzy i pokrewni	100,00
5152	Pracownicy usług domowych	100,00
5165	Instruktorzy nauki jazdy	100,00
6114	Rolnicy upraw mieszanych	100,00
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	100,00
6221	Hodowcy ryb	100,00
6340	Rybaczy i zbieracze pracujący na własne potrzeby	100,00
7116	Robotnicy budowy dróg	100,00
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	100,00
7123	Tynkarze i pokrewni	100,00
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	100,00
7314	Ceramicy i pokrewni	100,00
7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	100,00
7513	Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	100,00
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	100,00
8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	100,00
8113	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	100,00
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	100,00
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	100,00
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	100,00
8172	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	100,00
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	100,00
8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	100,00
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	100,00

8311	Maszyniści kolejowi i metra	100,00
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	100,00
9111	Pomoce domowe i sprzątaczk	100,00
9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	100,00
9215	Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie	100,00

2.3. Wskaźnik płynności osób bezrobotnych

Poniżej przedstawione zostały informacje na temat kierunków i natężenia fluktuacji i ruchu osób bezrobotnych (rejestracji – napływu i wyrejestrowań – odpływu osób bezrobotnych). Wartość miernika płynności wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów. W przypadku, gdy napływ przewyższa odpływ oznacza to wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów. Gdy odpływ jest równy napływowi (oba niezerowe), liczba bezrobotnych w grupie zawodów jest constans i nie ulega zmianie. W sytuacji, gdy odpływ przewyższa napływ, mamy do czynienia ze spadkiem bezrobotnych w zawodzie. Największy wskaźnik płynności w 2016 roku dotyczył takich zawodów jak: średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp, diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, tynkarze i pokrewni, ceramicy i pokrewni, monterzy sprzętu elektronicznego.

Tabela 11. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy

Kod grupy zawodów	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
3255	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	3,50
2271	Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	3,00
7123	Tynkarze i pokrewni	3,00
7314	Ceramicy i pokrewni	3,00
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	3,00
2145	Inżynierowie chemicy i pokrewni	2,00
2292	Fizjoterapeuci	2,00
2621	Archiwiści i muzealnicy	2,00

2633	Filozofowie, historycy i politolodzy	2,00
3324	Pośrednicy handlowi	2,00
3355	Policjanci	2,00
4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	2,00
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	2,00
5242	Demonstratorzy wyrobów	2,00
5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00
5419	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00
7125	Szklarze	2,00

Wskaźnik płynności bezrobotnych był najniższy m. in. w takich elementarnych zawodach jak: dyrektorzy generalni i zarządzający, kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani, urbaniści i inżynierowie ruchu drogowego, kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy, plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni, sekretarki (ogólne), bukmacherzy, krupierzy i pokrewni, kierownicy sprzedaży w marketach, pomocniczy personel medyczny mechanicy precyzyjni, operatorzy maszyn do szycia, robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt, robotnicy wykonujący prace proste w kopalniach i kamieniołomach uliczni sprzedawcy produktów (z wyłączeniem żywności o krótkim terminie przydatności do spożycia), kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów.

Tabela 12. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najniższy.

Kod grupy zawodów	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	0,00
1439	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00
2164	Urbaniści i inżynierowie ruchu drogowego	0,00
2652	Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy	0,00
3432	Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	0,00
4120	Sekretarki (ogólne)	0,00
4212	Bukmacherzy, krupierzy i pokrewni	0,00

5222	Kierownicy sprzedaży w marketach	0,00
5321	Pomocniczy personel medyczny	0,00
7311	Mechanicy precyzyjni	0,00
8153	Operatorzy maszyn do szycia	0,00
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	0,00
9311	Robotnicy wykonujący prace proste w kopalniach i kamieniołomach	0,00
9520	Uliczni sprzedawcy produktów (z wyłączeniem żywności o krótkim terminie przydatności do spożycia)	0,00
8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	0,20

2.4. Analiza wskaźnika niedopasowania ofert pracy według wielkich grup zawodów

Analiza wskaźnika niedopasowania ofert pracy opiera się na wyliczaniu wskaźnika niedopasowania struktury ofert pracy dostępnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Radziejowie oraz ofert pracy dostępnych w internecie w całym 2016 roku według wielkich grup zawodów. Wskaźnik struktury ofert pracy stanowi iloraz przeciętnej liczby ofert pracy w grupie zawodów do całkowitej liczby ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym. Na podstawie wskaźnika struktury ofert pracy według źródeł wyliczony został wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy. Na jego podstawie przedstawiono grupy zawodów, w których oferty pracy są niedoreprezentowane w PUP w Radziejowie (wartość wskaźnika przyjmuje wartość <1).

Taka wartość wskaźnika oznacza, że pracodawcy znacznie częściej oferują pracę za pośrednictwem portali internetowych dla tych zawodów. Drugą grupą zawodów to zawody, w których oferty pracy są nadreprezentowane w PUP w Radziejowie (wartość wskaźnika przyjmuje wartość >1). Taki wskaźnik oznacza, że pracodawcy znacznie częściej poszukują pracowników za pośrednictwem PUP w Radziejowie niż w internecie. Do zawodów niedoreprezentowanych w PUP w Radziejowie zalicza się takie zawody jak: przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy. Natomiast do zawodów nadreprezentowanych w PUP w Radziejowie zalicza się takie zawody jak: pracownicy wykonujący prace proste, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, pracownicy biurowi, technicy i inny średni personel oraz specjaliści.

Tabela 13. Wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy w 2016 roku.

Wielkie grupy zawodów	Wskaźnik struktury wg źródeł		Wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy (PUP vs internet)
	PUP	Internet	
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	0,09%	0,28%	0,33
SPECJALIŚCI	3,96%	0,99%	4,00
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	11,30%	0,52%	21,82
PRACOWNICY BIUROWI	14,18%	0,61%	23,15
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	33,96%	0,00%	
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	2,17%	0,00%	
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	10,60%	0,19%	56,25
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	8,48%	0,00%	
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	12,62%	0,05%	268,00

2.5. Analiza wskaźnika wolnych miejsc prac.

Wskaźnik wolnych miejsc pracy jest to stosunek wolnych miejsc pracy (ofert pracy) do sumy zagospodarowanych i niezagospodarowanych miejsc pracy. Miernik ten publikowany jest przez GUS w raportach z popytu na pracę. Analiza tego miernika pozwala określić jaki odsetek całkowitego popytu na pracę stanowią wolne miejsca pracy. Im wyższa wartość tego miernika, tym większa część miejsc pracy jest nieobsadzona, przez co szansa na znalezienie pracy wzrasta. Zgodnie z przedstawionymi danymi największa szansa na znalezienie pracy występuje w wielkich grupach zawodowych jak: rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, pracownicy wykonujący prace proste, specjaliści, technicy i inny średni personel, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, pracownicy usług i sprzedawcy. Najmniejsza dostępność miejsc pracy występuje w takich wielkich grupach zawodowych jak: siły zbrojne oraz kierownicy i pracownicy biurowi.

Tabela 14. Wskaźnik dostępności ofert pracy - wielkie grupy zawodów.

Kod grupy zawodów	Wielkie grupy zawodów	Wskaźnik dostępności ofert pracy
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	20,00
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	14,21
2	SPECJALIŚCI	12,26
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	10,72
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	9,42
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	6,55
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	3,93
4	PRACOWNICY BIUROWI	2,96
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	0,78
0	SIŁY ZBROJNE	0

Największe szanse na znalezienie zatrudnienia mają przede wszystkim przedstawiciele takich elementarnych grup zawodowych jak: średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych, krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni, operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych, rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej, technicy rolnictwa i pokrewni zamiatacze i pokrewni, monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych, technicy budownictwa recepcjoniści hotelowi, technicy wsparcia informatycznego i technicznego, piekarze, cukiernicy i pokrewni, mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych i barmani.

Tabela 15. Wysoki wskaźnik dostępności ofert pracy - elementarne grupy zawodów.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik dostępności ofert pracy
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	722,00
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	718,00
8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	610,00
6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	557,00
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	347,50
9613	Zamiatacze i pokrewni	218,10
8211	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	151,00
3112	Technicy budownictwa	141,00

4224	Recepcjoniści hotelowi	135,00
3512	Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	103,50
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	97,80
7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	77,50
5132	Barmani	73,00

Najmniejsze szanse na znalezienie zatrudnienia mają przede wszystkim przedstawiciele takich elementarnych grup zawodowych jak: kierownicy do spraw finansowych, kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani, kierownicy produkcji w rolnictwie i leśnictwie, kierownicy do spraw produkcji przemysłowej, kierownicy do spraw budownictwa, kierownicy w instytucjach opieki zdrowotnej, kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym, inżynierowie elektronicy, pielęgniarki z tytułem specjalisty, farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, farmaceuci specjaliści.

Tabela 16. Niski wskaźnik dostępności ofert pracy - elementarne grupy zawodów.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik dostępności ofert pracy
1211	Kierownicy do spraw finansowych	0,00
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00
1311	Kierownicy produkcji w rolnictwie i leśnictwie	0,00
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0,00
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	0,00
1342	Kierownicy w instytucjach opieki zdrowotnej	0,00
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	0,00
2152	Inżynierowie elektronicy	0,00
2222	Pielęgniarki z tytułem specjalisty	0,00
2281	Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0,00
2282	Farmaceuci specjaliści	0,00
2351	Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	0,00
2353	Lektorzy języków obcych	0,00
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	0,00
2521	Projektanci i administratorzy baz danych	0,00
2651	Artyści plastycy	0,00
3212	Technicy analityki medycznej	0,00
4214	Windykatorzy i pokrewni	0,00
4227	Ankieterzy	0,00

4411	Pomocnicy biblioteczni	0,00
4414	Technicy archiwisści i pokrewni	0,00
5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	0,00
5312	Asystenci nauczycieli	0,00
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	0,00
7311	Mechanicy precyzyjni	0,00
7319	Rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00
7321	Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	0,00
7322	Drukarze	0,00
7421	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	0,00
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	0,00
8153	Operatorzy maszyn do szycia	0,00
8155	Operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór	0,00
8171	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	0,00
9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	0,00
9334	Układacze towarów na półkach	0,00
9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	0,00
9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	0,00

3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Stworzenie rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest priorytetowym celem raportu. Klasyfikacja umożliwi poznanie zawodów, na które występuje znaczne zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy, a więc zawodów pożądanym przez pracodawców oraz zawodów nieadekwatnych do potrzeb i wymagań rynku pracy, a także oczekiwań pracodawców. Poniżej przedstawiono informację sygnałną dotyczącą zawodów deficytowych, nadwyżkowych i zrównoważonych w powiecie radziejowskim w 2016 roku.

Tabela 17. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie radziejowskim - informacja sygnałna - 2016 r.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Operatorzy maszyn do szycia
		Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste
		Technicy archiwisści i pokrewni
		Asystenci nauczycieli
		Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych
		Pomocnicy biblioteczni
		Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków

		Gońcy, багаżowi i pokrewni
		Drukarze
		Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru
		Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów
		Kierownicy do spraw budownictwa
		Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt
	zawód deficytowy	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń
		Czyszciele pojazdów
		Opiekunowie dziecięcy
		Lakiernicy
		Operatorzy maszyn do prania
		Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Elektrycy budowlani i pokrewni
		Kasjerzy i sprzedawcy biletów
Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani		
RÓWNOWA GA	zawód zrównoważony	Technicy weterynarii
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Kucharze
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych
		Fryzjerzy
		Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)
		Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej
		Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych
		Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni
		Pracownicy domowej opieki osobistej
		Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni
		Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich
		Operatorzy centrali telefonicznych
		Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby
		Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie

3.1. Zawody deficytowe w powiecie radziejowskim w 2016 roku

W obowiązującej metodologii zakłada się, iż zawody deficytowe charakteryzują się większą liczbą dostępnych ofert pracy niż wynosi średni stan bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany, a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź był równy) w danym okresie sprawozdawczym. Zawody maksymalnie deficytowe wyróżniają się brakiem bezrobotnych tj. wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero. W 2016 roku w powiecie radziejowskim odnotowano czternaście elementarnych

zawodów maksymalnie deficytowych: operatorzy maszyn do szycia, pracownicy wykonujący dorywcze prace proste, technicy archiwiści i pokrewni, asystenci nauczycieli, specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych), operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych, pomocnicy biblioteczni, monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków, gońcy, bagażowi i pokrewni, drukarze, operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru, pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów, kierownicy do spraw budownictwa, robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt.

Tabela 18. Ranking elementarnych grup zawodów maksymalnie deficytowych w 2016 roku.

Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
8153	Operatorzy maszyn do szycia	2	37,50	37,50
9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	2	26,32	26,32
4414	Technicy archiwiści i pokrewni	1	72,73	72,73
5312	Asystenci nauczycieli	1	100,00	88,89
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	1	66,67	66,67
4411	Pomocnicy biblioteczni	0	100,00	100,00
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	0	60,00	60,00
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	0	100,00	100,00
9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	0	100,00	100,00
5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	0	33,33	33,33
7322	Drukarze	0	66,67	66,67
8171	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	0	100,00	66,67
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	0		0,00
9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	0	50,00	50,00

W poniższej tabeli zaprezentowano elementarne grupy zawodów najbardziej deficytowych – od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy. W 2016 roku w powiecie radziejowskim odnotowano dziewięć elementarnych zawodów deficytowych: pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń, czyszciciele pojazdów, opiekunowie dziecięcy, lakiernicy, operatorzy maszyn do prania, kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi, elektrycy budowlani i pokrewni, kasjerzy i sprzedawcy biletów oraz pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani.

Tabela 19. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2016 roku.

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	0,25	1,17	0,21		1,00	0,00	0,00
9122	Czyściciele pojazdów	0,33	1,50	0,22		1,00	66,67	50,00
5311	Opiekunowie dziecięcy	0,25	1,00	0,25		1,50	50,00	50,00
7132	Lakiernicy	0,08	0,17	0,50		1,00	50,00	50,00
8157	Operatorzy maszyn do prania	0,08	0,17	0,50		2,00	0,00	0,00
1212	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	0,58	1,00	0,58	0,00	1,00		0,00
7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	3,50	5,92	0,59	50,00	1,50	1,41	1,41
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	10,58	14,00	0,76	57,14	1,32	54,17	45,83
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	2,83	3,67	0,77	0,00	2,33	50,00	47,73

3.2. Zawody zrównoważone w powiecie radziejowskim w 2016 roku

Zgodnie z nową metodologią opracowania monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych przyjęto, że zawody zrównoważone odznaczają się zbliżoną liczbą bezrobotnych i dostępnych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek długotrwałe bezrobotnych nie przekraczał mediany, a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź być równy) w danym okresie sprawozdawczym.

Tabela 20. Grupy zawodów zrównoważonych w 2016 roku.

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
3240	Technicy weterynarii	0,17	0,17	1,00	50,00	50,00

3.3. Zawody nadwyżkowe w powiecie radziejowskim w 2016 roku

Zawody nadwyżkowe odznaczają się przewagą liczebną bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, bezrobociem długotrwałym powyżej mediany oraz niskim odpływem netto (wyższy napływ niż odpływ) bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Zawody maksymalnie nadwyżkowe to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy tj. wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnych wartości. W 2016 roku w powiecie radziejowskim odnotowano siedem zawodów maksymalnie nadwyżkowych: masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni, pracownicy domowej opieki osobistej, górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni, robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich, operatorzy centrali telefonicznych, rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby, robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie.

Tabela 21. Ranking elementarnych grup zawodów maksymalnie nadwyżkowych w 2016 roku.

Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	15
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	11
8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	5
7513	Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	5
4223	Operatorzy centrali telefonicznych	5
6330	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	4
9215	Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie	1

W poniższej tabeli zaprezentowano elementarne grupy zawodowe najbardziej nadwyżkowe – od największej wartości wskaźnika dostępności oferty pracy. W 2016 roku w powiecie radziejowskim odnotowano siedem elementarnych zawodów nadwyżkowych: kucharze, operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych, fryzjerzy, sprzedawcy sklepowi (ekspedienci), instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej, kierowcy samochodów osobowych i dostawczych, kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani.

Tabela 22. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2016 roku.

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
5120	Kucharze	107,42	0,83	128,90	67,80	0,94	70,00	70,00
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	7,83	0,08	94,00	100,00	0,67	100,00	0,00
5141	Fryzjerzy	47,58	0,67	71,37	63,27	0,90	62,50	62,50
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	346,00	15,83	21,85	67,04	0,99	61,45	58,43
3423	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	1,08	0,08	13,00	100,00	0,86	0,00	0,00
8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	14,75	1,25	11,80	78,57	0,91	100,00	0,00
3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	1,00	0,33	3,00	100,00	0,50	50,00	50,00

4. Analiza umiejętności i uprawnień

Kolejny element monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych dotyczy analizy umiejętności i uprawnień na rynku pracy, który został zaprezentowany od strony popytowej i podażowej. W ramach opracowania przedstawione zostały uprawnienia, które są najczęściej posiadane przez bezrobotnych - posiada je najwyższy odsetek bezrobotnych oraz umiejętności i uprawnienia, które są najczęściej wymagane przez pracodawców w ofertach pracy - stanowią najwyższy odsetek ofert pracy, w których są wymagane. Analiza umiejętności i uprawnień przedstawiona została w powiązaniu z zawodami, co umożliwi wskazanie niedopasowań w strukturze kwalifikacyjno-zawodowej osób bezrobotnych. Skorelowanie popytu i podaży na umiejętności i uprawnienia na lokalnym rynku pracy w podziale na wielkie grupy zawodów pozwoli ocenić dopasowanie umiejętności i uprawnień osób bezrobotnych w danych grupach zawodów do oczekiwań i potrzeb pracodawców widocznych w ofertach pracy. W przypadku, gdy umiejętności i uprawnienia, które najczęściej posiadają bezrobotni zarejestrowani w PUP w Radziejowie pokrywają się z tymi, których oczekują pracodawcy zachodzi równowaga na rynku pracy w tym aspekcie. W sytuacji, gdy w wyniku przeprowadzonej analizy danych, umiejętności i uprawnienia poszukiwane przez pracodawców w ofertach pracy okażą się inne, niż umiejętności posiadane przez bezrobotnych w danej grupie zawodów, możemy mówić o niedopasowaniu struktury kwalifikacyjno-zawodowej na badanym rynku pracy. W większości przypadków najbardziej wymagane są takie umiejętności jak komunikacja ustna/komunikatywność. Dodatkowo w przypadku wielkich grup zawodowych – przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy a także technicy i inny średni personel wymaga się umiejętności planowania i organizacji pracy własnej, czytania ze zrozumieniem, obsługi komputera i korzystania z internetu a także obsługi, montażu i naprawy urządzeń technicznych. W grupie zawodów specjaliści wymagane jest także wywieranie wpływu, znajomość języków obcych. W odniesieniu do pracowników biurowych wymagane najbardziej pożądana jest umiejętność obsługi komputera. Od kandydatów do pracy w zawodzie robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy oczekiwana jest sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna obsługa i montaż urządzeń technicznych oraz współpraca w zespole. Od pracowników z grupy pracownicy wykonujący prace proste wymaga się umiejętności planowania i organizacji pracy własnej.

Tabela 23. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2016 roku.

Kod grupy zawodów	Wielka grupa zawodów	STRONA PODAŻOWA RYNKU PRACY		STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
		Umiejętności posiadane przez bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych (%)*	Umiejętności wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)**
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY			Komunikacja ustna/ komunikatywność	33,33
				Planowanie i organizacja pracy własnej	33,33
				Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	16,67
				Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	16,67
				Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	16,67
2	SPECJALIŚCI			Komunikacja ustna/ komunikatywność	33,33
				Wywieranie wpływu	23,81
				Znajomość języków obcych	9,52
				Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	4,76
				Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	4,76
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL			Komunikacja ustna/ komunikatywność	36,36
				Planowanie i organizacja pracy własnej	27,27
				Wywieranie wpływu	18,18
				Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	18,18
				Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	18,18

4	PRACOWNICY BIUROWI			Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	7,69
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY			Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	25,00
				Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	25,00
				Współpraca w zespole	25,00
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE			Planowanie i organizacja pracy własnej	100,00

Uzupełnieniem analizy umiejętności i uprawnień w podziale na wielkie grupy zawodów jest badanie cech grupy osób bezrobotnych bez zawodu. Grupę tą można scharakteryzować według posiadanego wykształcenia, czy też posiadanych umiejętności i uprawnień. Poniżej przedstawiony został procentowy udział osób bezrobotnych z danym poziomem wykształcenia, uprawnieniem lub umiejętnością w stosunku do ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych bez zawodu. Zgodnie z danymi na koniec 2016 roku w PUP w Radziejowie zarejestrowanych było 513 osób bezrobotnych bez zawodu, co stanowiło 14,73% ogólnej liczby wszystkich zarejestrowanych osób bezrobotnych. Zdecydowanie największa liczba osób bezrobotnych bez zawodu posiadała wykształcenie gimnazjalne i poniżej – 257 osób, co stanowiło 27,25% ogólnej liczby osób bezrobotnych z takim poziomem wykształcenia.

Znaczna liczba osób bezrobotnych bez zawodu zarejestrowanych na koniec 2016 roku w PUP w Radziejowie – 121 posiada wykształcenie średnie ogólnokształcące, co stanowi aż – 39,16% ogólnej liczby osób bezrobotnych posiadających takie wykształcenie.

Tabela 24. Bezrobotni bez zawodu w 2016 roku.

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	3 483	513	14,73%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	943	257	27,25%
zasadnicze zawodowe	1 116	32	2,87%
średnie ogólnokształcące	309	121	39,16%
policealne i średnie zawodowe	856	101	11,80%
wyższe	259	2	0,77%
wg typu ukończonej szkoły:			

zasadnicza szkoła zawodowa	420	25	5,95%
szkoła przysposabiająca do pracy	0	0	0
technikum	211	65	30,81%
liceum ogólnokształcące	127	70	55,12%
liceum profilowane	14	6	42,86%
technikum uzupełniające	48	4	8,33%
liceum uzupełniające	23	7	30,43%
szkoła policealna	90	6	6,67%
wyższa	223	2	0,90%
brak danych źródłowych	2 327	328	14,10%

5. Analiza rynku edukacyjnego

Analiza rynku edukacyjnego na obszarze działania Powiatowego Urzędu Pracy w Radziejowie stanowi uzupełnienie i rozszerzenie szczegółowych danych dotyczących deficytu lub też nadwyżki w danym zawodzie dokonanej na podstawie metody rankingowej. Informacje o liczbie uczniów kończących edukację w danym zawodzie oraz liczbie absolwentów szkół stanowią niezwykle ważną informację umożliwiającą określenie kierunków szkoleń dla bezrobotnych oraz korekty poziomu i struktury treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym.

5.1. Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych

Niniejsza część rankingu stanowi składową część monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w ujęciu rocznym. Celem analizy jest uzyskanie pełnej informacji o rynku edukacyjnym, w tym o potencjalnym zasobie siły roboczej wchodzącej na rynek pracy. Dokonano analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych z uwzględnieniem liczby uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych, będących potencjalnym zasobem siły roboczej i ukazano, które zawody zmieniają siłę i natężenie deficytu bądź nadwyżki. Takie analizy pozwolą odpowiedzieć na pytanie, czy deficyt bądź nadwyżka występująca na rynku w najbliższym czasie zwiększy się, czy też ulegnie redukcji. Uzyskane informacje są bardzo ważne, ponieważ umożliwią wskazanie, czy szkolenie osób bezrobotnych w danych zawodach ma sens ze względu na możliwość zbilansowania deficytu poprzez pojawienie się na lokalnym rynku pracy absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w danym zawodzie deficytowym. Z drugiej strony, przy stałym zapotrzebowaniu pracodawców – popytowej strony na rynku i stałym dopływie na rynek pracy absolwentów w danym zawodzie może wystąpić wzrost bezrobocia. W przypadku

zawodów nadwyżkowych, relatywnie duża liczba uczniów ostatnich klas, mogących podjąć zatrudnienie, przy niezmiennych warunkach po popytowej stronie rynku pracy, może przyczynić się do wzrostu bezrobocia w omawianym zawodzie. Wyklucza to również zasadność przeprowadzania szkoleń w obrębie uprawnień niezbędnych do wykonywania danego zawodu. Źródło informacji do opisywanej analizy stanowią dane pochodzące z Systemu Informacji Oświatowej MEN o liczbie uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych zawodów i specjalności. Poniżej przedstawiono uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Tabela 25. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2016 roku.

**Zawody
deficytowe**

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
1212	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	0
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	0
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	0
4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	0
4411	Pomocnicy biblioteczni	0
4414	Technicy archiwistów i pokrewni	0
5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	0
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	0
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
5311	Opiekunowie dziecięcy	0
5312	Asystenci nauczycieli	0
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	0
7132	Lakiernicy	0
7322	Drukarze	0
7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	2
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	0
8153	Operatorzy maszyn do szycia	0
8157	Operatorzy maszyn do prania	0
8171	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	0
9122	Czyściciele pojazdów	0
9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	0
9621	Gońcy, багаżowi i pokrewni	0
9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	0

**Zawody
nadwyżkowe**

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
3423	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	0
4223	Operatorzy centrali telefonicznych	0
5120	Kucharze	16
5141	Fryzjerzy	19
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	11
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	0
6330	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	0
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	1
7513	Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	0
8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	0
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	0
8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	0
9215	Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie	0

**Zawody
zrównoważone**

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
3240	Technicy weterynarii	0

5.2. Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.

Zgodnie z przedstawionymi danymi liczba absolwentów w 2014 roku w powiecie radziejowskim wynosiła 296 osób, w tym 162 osób ukończyło liceum ogólnokształcące, 96 absolwentów ukończyło technikum, 13 szkołę policealną, liceum uzupełniające ukończyło 12 osób, 10 osób zasadniczą szkołę zawodową oraz 3 osoby szkołę przysposabiającą do pracy. Liczba absolwentów, którzy w 2014 roku zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe wynosiła 11. Bezrobotnych absolwentów na koniec grudnia 2014 roku nie odnotowano w rejestrze PUP. Na koniec maja 2016 roku w ewidencji PUP w Radziejowie zarejestrowanych było 105 bezrobotnych absolwentów, natomiast na koniec grudnia 2016 roku 132 bezrobotnych absolwentów. Bardzo ważnym miernikiem służącym do identyfikacji

elementarnych grup zawodów/kierunków nauki i szkół, w których absolwenci mają trudności ze znalezieniem pracy jest wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów:

$$WBA_t^k = \frac{BA_t^k}{A_{t-1}^k} * 100 ,$$

gdzie:

BA_t^k - liczba bezrobotnych absolwentów według elementarnych grup zawodów/ kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan na koniec grudnia/maja.

A_{t-1}^k - liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych/wyższych według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan za poprzedni rok szkolny/akademicki.

Powyższy wskaźnik informuje, jaki odsetek absolwentów w elementarnej grupie zawodów / kierunku nauki/szkoły k stanowią bezrobotni absolwenci w elementarnej grupie zawodów / kierunku nauki/szkoły k (w %). Miernik przyjmuje wartości od 0% (oznacza brak bezrobotnych wśród absolwentów według wybranej specyfikacji) do 100% (sytuacja, w której każdy absolwent w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły k jest zarejestrowany jako bezrobotny). Im niższe wskaźnik przyjmuje wartości, tym daną grupę elementarną zawodów/ kierunek nauki/szkołę można uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy, gdyż jej absolwenci znajdują zatrudnienie w ciągu 6 lub 11 miesięcy od ukończenia szkoły. Powyższa analiza ma na celu sprawdzenie, w jakim stopniu kompetencje i wiedza uzyskane w trakcie nauki zabezpieczają absolwentów przed koniecznością długotrwałego pozostawania w rejestrach urzędów pracy jako osoby bezrobotne.

Uwzględniając wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów wynika, że najtrudniejsza sytuacja dotyczy absolwentów zasadniczych szkół zawodowych. Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów w przypadku absolwentów zasadniczych szkół zawodowych na koniec grudnia 2014 roku nie został określony, na koniec maja 2016 roku wynosił on 180,00%, natomiast na koniec grudnia 2016 roku aż 512,50%. Bardziej dostosowani do potrzeb rynku pracy wydają się być absolwenci liceum ogólnokształcącego. Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów liceum wynosił na koniec maja 2016 roku – 20,99%, natomiast na koniec grudnia 2016 roku – 18,75%.

Niskie wartości przyjmował wskaźnik w przypadku absolwentów liceum uzupełniającego: na koniec maja 2016 roku – 41,67%, na koniec grudnia 2016 roku – 21,05%.

Tabela 26. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2014r.

Typ szkoły	Liczba absolwentów w 2014 r.		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia 2014r.	stan na koniec maja 2016 r.	stan na koniec grudnia 2014r.	stan na koniec maja 2016 r.
zasadnicza szkoła zawodowa	10	0	0	18		180,00%
szkoła przysposabiająca do pracy	3	0	0	0		
technikum	96	9	0	38		39,58%
liceum ogólnokształcące	162	0	0	34		20,99%
liceum profilowane	0	0	0	2		
liceum uzupełniające	12	0	0	5		41,67%
szkoła policealna	13	2	0	8		61,54%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Tabela 27. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2016 r.

Typ szkoły	Liczba absolwentów w 2016r.		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia 2016 r.	stan na koniec grudnia 2016 r.
zasadnicza szkoła zawodowa	8	8	41	512,50%
szkoła przysposabiająca do pracy	3		0	
technikum	52	52	44	84,62%
liceum ogólnokształcące	144		27	18,75%
liceum profilowane			3	
liceum uzupełniające	38		8	21,05%
szkoła policealna			9	

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Uwzględniając poszczególne szkoły, które ukończyli absolwenci wynika, iż 2014 roku w powiecie radziejowskim największa liczba absolwentów ukończyła Zasadniczą Szkołę

Zawodową w Radziejowie – 50 osób, Społeczną Zasadniczą Szkołę Zawodową w Piotrkowie Kuj. – 31, Technikum Ekonomiczne – 21, oraz Prywatne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Radziejowie – 17.

Tabela 28. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2016 roku

Nazwa szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego
BYDGOSKA SZKOŁA WYŻSZA	0	0	0	2	0,00%	0,00%
CENTRUM EDUKACJI I KSZTAŁCENIA KADR TRZYLETNIE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W BĄDKOWIE	0	0	0	1	0,00%	0,00%
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	0	0	0	1	0,00%	0,00%
II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM M. KOPERNIKA	0	0	0	2	0,00%	0,00%
KUJAWSKO-POMORSKA SZKOŁA WYŻSZA W BYDGOSZCZY	0	0	0	1	0,00%	0,00%
LICEUM AKADEMICKIE	0	0	0	1	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	16	0	0	4	0,00%	16,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH	0	0	0	4	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. WŁADYSŁAWA ŁOKIETKA	15	0	0	21	0,00%	15,33%
LICEUM POLICYJNE CENTRUM SZKOLENIOWEGO WIEDZA	0	0	0	1	0,00%	0,00%
LICEUM PROFILOWANE	0	0	0	1	0,00%	0,00%
MEDYCZNO-SPOŁECZNA SZKOŁA POLICEALNA	0	0	0	1	0,00%	0,00%
PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W KONINIE	0	0	0	2	0,00%	0,00%
PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA WE WŁOCŁAWKU	0	0	0	3	0,00%	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA CENTRUM NAUKI I BIZNESU "ŻAK"	0	0	0	1	0,00%	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA TECHNIKÓW OCHRONY FIZYCZNEJ OSÓB I MIENIA ELITARNE STUDIUM SŁUŻB OCHRONY "DELTA"	0	0	0	1	0,00%	0,00%
POLITECHNIKA GDAŃSKA	0	0	0	1	0,00%	0,00%
PRYWATNA SZKOŁA POLICEALNA	4	2	0	1	0,00%	4,00%

PRYWATNA SZKOŁA POLICEALNA "TWOJA SZKOŁA"	0	0	0	1	0,00%	0,00%
PRYWATNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH	17	0	0	2	0,00%	16,67%
PRYWATNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "PRZYSZŁOŚĆ" W BOGUSZYCACH MARIUSZ NOWOWIEJSKI	0	0	0	3	0,00%	0,00%
SPOŁECZNA ZASADNICZA SZKOŁA ZAWADOWA	31	0	0	4	0,00%	30,77%
SPOŁECZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	0	0	0	1	0,00%	0,00%
SZKOŁA MUZYCZNA I STOPNIA	0	0	0	0	0,00%	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA DLA DOROSŁYCH NR 4 W CENTRUM KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO	0	0	0	1	0,00%	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA MEDYCZNO-SPOŁECZNA DLA DOROSŁYCH W INOWROCŁAWIU	0	0	0	1	0,00%	0,00%
SZKOŁA SPECJALNA PRZYSPESZAJĄCA DO PRACY	0	0	0	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM	0	0	0	13	0,00%	0,00%
TECHNIKUM AGROBIZNESU W LUBRAŃCU - MARYSINIE	0	0	0	1	0,00%	0,00%
TECHNIKUM DLA MŁODZIEŻY	0	0	0	1	0,00%	0,00%
TECHNIKUM EKONOMICZNE	21	0	0	6	0,00%	21,43%
TECHNIKUM EKONOMICZNE W LUBRAŃCU - MARYSINIE	0	0	0	2	0,00%	0,00%
TECHNIKUM HOTELARSTWA	4	0	0	1	0,00%	4,17%
TECHNIKUM NR 2 W ZESPOLE SZKÓŁ CHEMICZNYCH IM. MARII SKŁODOWSKIEJ-CURIE	0	0	0	1	0,00%	0,00%
TECHNIKUM NR 3 W ZESPOLE SZKÓŁ EKONOMICZNYCH	0	0	0	1	0,00%	0,00%
TECHNIKUM NR 4 W ZESPOLE SZKÓŁ ELEKTRYCZNYCH	0	0	0	1	0,00%	0,00%
TECHNIKUM NR 5	0	0	0	1	0,00%	0,00%
TECHNIKUM NR 5 ZESPOŁU SZKÓŁ SAMOCHODOWYCH IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI	0	0	0	2	0,00%	0,00%
TECHNIKUM OBSŁUGI TURYSTYCZNEJ	0	0	0	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM ROLNICZE	8	9	0	2	0,00%	8,33%
TECHNIKUM ROLNICZE DLA DOROSŁYCH	0	0	0	1	0,00%	0,00%
TECHNIKUM UZUPEŁNIAJĄCE DLA DOROSŁYCH	0	0	0	1	0,00%	0,00%
TECHNIKUM UZUPEŁNIAJĄCE DLA DOROSŁYCH W ZESPOLE SZKÓŁ NR 1 CKP W	0	0	0	2	0,00%	0,00%

ALEKSANDROWIE KUJAWSKIM						
TECHNIKUM W STARYM BRZEŚCIU	0	0	0	1	0,00%	0,00%
TECHNIKUM ŻYWIENIA I GOSPODARSTWA DOMOWEGO	5	0	0	1	0,00%	5,00%
TECHNIKUM ŻYWIENIA I USŁUG GASTRONOMICZNYCH	0	0	0	0	0,00%	0,00%
UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU	0	0	0	1	0,00%	0,00%
UNIWERSYTET KAZIMIERZA WIELKIEGO W BYDGOSZCZY	0	0	0	5	0,00%	0,00%
UNIWERSYTET MIKOŁAJA KOPERNIKA W TORUNIU	0	0	0	4	0,00%	0,00%
UNIWERSYTET TECHNOLOGICZNO-PRZYRODNICZY IM. JANA I JĘDRZEJA ŚNIADECKICH W BYDGOSZCZY	0	0	0	2	0,00%	0,00%
UNIWERSYTET W BIAŁYMSTOKU	0	0	0	1	0,00%	0,00%
UNIWERSYTET WARSZAWSKI	0	0	0	1	0,00%	0,00%
WYŻSZA SZKOŁA BANKOWA W TORUNIU	0	0	0	1	0,00%	0,00%
WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI W BYDGOSZCZY	0	0	0	2	0,00%	0,00%
WYŻSZA SZKOŁA HUMANISTYCZNO-EKONOMICZNA WE WŁOCŁAWKU	0	0	0	4	0,00%	0,00%
WYŻSZA SZKOŁA TECHNICZNA WE WŁOCŁAWKU	0	0	0	1	0,00%	0,00%
ZAOCZNA POLICEALNA SZKOŁA COSINUS	0	0	0	1	0,00%	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA	50	0	0	10	0,00%	50,00%
ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH W KOBYLNIKACH - 4-LETNIE TECHNIKUM	0	0	0	1	0,00%	0,00%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

W 2016 roku największa liczba absolwentów ukończyła Liceum Ogólnokształcące im. Władysława Łokietka w Radziejowie – 118, Technikum w Radziejowie – 66 oraz Prywatną Szkołę Policealną w Radziejowie – 43. Największa liczba zarejestrowanych bezrobotnych według danych na koniec grudnia 2016 roku to absolwenci szkół: Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Radziejowie - 26, Technikum – 19 oraz Liceum im. Władysława Łokietka w Radziejowie – 10. Najtrudniejszą sytuację na rynku pracy będą mieli absolwenci szkół wśród, których odnotowano najwyższy wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów: Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Radziejowie – 130,0%, Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w – 33,3% oraz Technikum – 28,8%.

Tabela 29. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2016r.

Nazwa szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego
CENTRUM EDUKACJI I KSZTAŁCENIA KADR TRZYLETNIE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W BĄDKOWIE	0	0	1	0,00%
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. ZIEMI KUJAWSKIEJ	0	0	1	0,00%
KUJAWSKO-POMORSKA SZKOŁA WYŻSZA W BYDGOSZCZY	0	0	1	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	26	0	5	19,23%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE CENTRUM SZKOLENIOWEGO WIEDZA	0	0	1	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH	15	0	5	33,33%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE EDICUS DLA DOROSŁYCH	0	0	1	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. WŁADYSŁAWA ŁOKIETKA	118	0	10	8,47%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE TOWARZYSTWA SALEZJAŃSKIEGO IM. KARDYNAŁA AUGUSTA HLONDA	0	0	1	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W IZBICY KUJAWSKIEJ	0	0	1	0,00%
LICEUM PROFILOWANE	0	0	3	0,00%
MEDYCZNO-SPOŁECZNA SZKOŁA POLICEALNA	0	0	3	0,00%
PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA WE WŁOCŁAWKU	0	0	4	0,00%
POLITECHNIKA POZNAŃSKA	0	0	1	0,00%
POLITECHNIKA ŁÓDZKA	0	0	1	0,00%
PRYWATNA SZKOŁA POLICEALNA	43	0	5	11,63%
PRYWATNA SZKOŁA POLICEALNA "TWOJA SZKOŁA"	0	0	1	0,00%
PRYWATNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH	23	0	4	17,39%
PRYWATNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "PRZYSZŁOŚĆ" W BOGUSZYCACH MARIUSZ NOWOWIEJSKI	0	0	5	0,00%
PRYWATNE ZAOCZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE "MENEDŻER"	0	0	1	0,00%
SPOŁECZNA ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA	23	8	3	13,04%
SPOŁECZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	0	0	0	0,00%
SPOŁECZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH	0	0	0	0,00%
SZKOŁA MUZYCZNA I STOPNIA	6	0	0	0,00%
SZKOŁA SPECJALNA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY	3	0	0	0,00%
TECHNIKUM	66	0	19	28,79%

TECHNIKUM DLA MŁODZIEŻY	0	0	1	0,00%
TECHNIKUM EKONOMICZNE	24	23	3	12,50%
TECHNIKUM EKONOMICZNE W LUBRAŃCU - MARYSINIE	0	0	1	0,00%
TECHNIKUM HOTELARSTWA	9	9	2	22,22%
TECHNIKUM NR 2 W ZESPOLE SZKÓŁ CHEMICZNYCH IM. MARII SKŁODOWSKIEJ-CURIE	0	0	4	0,00%
TECHNIKUM NR 5 ZESPOŁU SZKÓŁ SAMOCHODOWYCH IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI	0	0	1	0,00%
TECHNIKUM NR 6 W ZESPOLE SZKÓŁ TECHNICZNYCH	0	0	2	0,00%
TECHNIKUM OBSŁUGI TURYSTYCZNEJ	0	0	0	0,00%
TECHNIKUM ROLNICZE	24	20	6	25,00%
TECHNIKUM ROLNICZE DLA DOROSŁYCH	24	0	0	0,00%
TECHNIKUM UZUPEŁNIAJACE DLA DOROSŁYCH	12	0	2	16,67%
TECHNIKUM UZUPEŁNIAJĄCE DLA DOROSŁYCH W ZESPOLE SZKÓŁ NR 1 CKP W ALEKSANDROWIE KUJAWSKIM	0	0	2	0,00%
TECHNIKUM W STARYM BRZEŚCIU	0	0	1	0,00%
TECHNIKUM ŻYWIENIA I GOSPODARSTWA DOMOWEGO	6	0	0	0,00%
TECHNIKUM ŻYWIENIA I USŁUG GASTRONOMICZNYCH	0	0	0	0,00%
UNIWERSYTET KAZIMIERZA WIELKIEGO W BYDGOSZCZY	0	0	2	0,00%
UNIWERSYTET MEDYCZNY IM.KAROLA MARCINKOWSKIEGO W POZNANIU	0	0	1	0,00%
UNIWERSYTET MIKOŁAJA KOPERNIKA W TORUNIU	0	0	7	0,00%
UNIWERSYTET TECHNOLOGICZNO-PRZYRODNICZY IM. JANA I JĘDRZEJA ŚNIADECKICH W BYDGOSZCZY	0	0	7	0,00%
WYŻSZA SZKOŁA BANKOWA W TORUNIU	0	0	1	0,00%
WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI W BYDGOSZCZY	0	0	1	0,00%
WYŻSZA SZKOŁA HOTELARSTWA I GASTRONOMII W POZNANIU	0	0	1	0,00%
WYŻSZA SZKOŁA HUMANISTYCZNO-EKONOMICZNA WE WŁOCŁAWKU	0	0	5	0,00%
WYŻSZA SZKOŁA JĘZYKÓW OBCYCH IM.SAMUELA BOGUMIŁA LINDEGO W POZNANIU	0	0	1	0,00%
WYŻSZA SZKOŁA KULTURY SPOŁECZNEJ I MEDIALNEJ W TORUNIU	0	0	1	0,00%
WYŻSZA SZKOŁA POLICJI W SZCZYTNIE	0	0	2	0,00%
ZAO CZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE "COSINUS"	0	0	1	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA	20	0	26	130,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA DLA DOROSŁYCH	0	0	2	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 3 W ZESPOLE SZKÓŁ ELEKTRYCZNYCH	0	0	1	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W LUBRAŃCU	0	0	1	0,00%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Kolejnym elementem analizy sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych/ wyższych na rynku pracy jest obliczenie wskaźnika frakcji absolwentów wśród bezrobotnych. Kalkulacja tego wskaźnika ma na celu wskazanie jak wysoki jest odsetek bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów (w przypadku absolwentów szkół ponadgimnazjalnych) bądź w danym kierunku kształcenia (w przypadku absolwentów szkół wyższych). Postać matematyczna opisywanego miernika przedstawia się następująco:

$$WAB_t^k = \frac{BA_t^k}{B_t^k} * 100$$

gdzie:

BA_t^k - liczba bezrobotnych absolwentów w elementarnej grupie zawodów k (kierunku kształcenia) stan na koniec grudnia roku poprzedzającego i maja danego roku

B_t^k - liczba bezrobotnych ogółem w grupie zawodów k (kierunku kształcenia) – stan na koniec grudnia roku poprzedzającego i maja danego roku.

Wskaźnik informuje, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k (kierunku kształcenia) stanowią bezrobotni absolwenci (w%). Miernik przyjmuje wartości od 0% (brak absolwentów wśród bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów/kierunku kształcenia k) do 100% (sytuacja, w której każdy bezrobotny w opisywanej elementarnej grupie zawodów/kierunku kształcenia to bezrobotny absolwent). Wskaźnik może wskazywać na łatwość i szybkość znalezienia pracy wśród absolwentów w elementarnej grupie zawodów/kierunku kształcenia k , tj. w jakim stopniu absolwenci zasilają grono bezrobotnych.

Uwzględniając elementarne grupy zawodów, które w 2014 roku uzyskali absolwenci w powiecie radziejowskim wynika, że największa liczba absolwentów zdobyła takie zawody jak: średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych – 28 , recepcjoniści hotelowi – 24, technicy rolnictwa i pokrewni – 24, szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych – 20.

Z uwagi na brak danych nie można określić wskaźnika frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów oraz absolwentów wśród bezrobotnych na koniec 2014 roku. Według stanu na koniec maja 2016 r., wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów był najwyższy w takich elementarnych grupach zawodów jak: fryzjerzy – 50,0% i mechanicy pojazdów samochodowych – 14,3%. Uwzględniając wskaźnik bezrobotnych absolwentów

wśród bezrobotnych, wynika że na koniec maja 2016 roku najwyższą wartość wskaźnik przyjmował w takich elementarnych grupach zawodowych jak: rolnicy upraw polowych - 100,0%, rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej – 71,4%, pomocniczy personel medyczny – 66,7% oraz Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani – 66,7%.

Tabela 30. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów na koniec grudnia 2014 i w maju 2016 roku.

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w roku 2014		Liczba bezrobotnych absolwentów**		Liczba bezrobotnych		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku 2014	koniec maja roku 2016	koniec grudnia roku 2014	koniec maja roku 2016	koniec grudnia roku 2014	koniec maja roku 2016	stan na koniec grudnia roku 2014	stan na koniec maja roku 2016
Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni				0		1				0,00%
Cieśle i stolarze budowlani				0		2				0,00%
Dietetycy i żywieniowcy				1		26				3,85%
Ekonomiści				0		1				0,00%
Elektromechanicy i elektrycy				0		6				0,00%
Elektrycy budowlani i pokrewni				0		2				0,00%
Fryzjerzy	2			1		23		50,00%		4,35%
Hydraulicy i monterzy rurociągów	1			0		2		0,00%		0,00%
Kelnerzy				0		1				0,00%
Konduktorzy i pokrewni				0		1				0,00%
Kosmetyczki i pokrewni				1		4				25,00%
Kowale i operatorzy pras kuźniczych				0		2				0,00%
Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni				1		26				3,85%
Kucharze				0		46				0,00%
Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni				0		5				0,00%
Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych				1		9				11,11%
Mechanicy pojazdów samochodowych	7			1		28		14,29%		3,57%
Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych				0		1				0,00%
Murarze i pokrewni				1		9				11,11%
Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni				0		4				0,00%
Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych				10		29				34,48%

Piekarze, cukiernicy i pokrewni			1	15			6,67%
Pomocniczy personel medyczny			2	3			66,67%
Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu			0	5			0,00%
Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości			0	1			0,00%
Pracownicy ochrony osób i mienia			0	2			0,00%
Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	13	2	0	4		0,00%	0,00%
Ratownicy medyczni			0	2			0,00%
Recepcjoniści hotelowi	24		0	6		0,00%	0,00%
Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani			2	3			66,67%
Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich			0	1			0,00%
Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej			5	7			71,43%
Rolnicy upraw polowych			1	1			100,00%
Spawacze i pokrewni			0	1			0,00%
Spedytorzy i pokrewni			0	1			0,00%
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)			1	71			1,41%
Stolarze meblowi i pokrewni			0	4			0,00%
Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	20		0	1		0,00%	0,00%
Technicy budownictwa			0	5			0,00%
Technicy elektronicy i pokrewni			0	1			0,00%
Technicy elektrycy			0	3			0,00%
Technicy farmaceutyczni			0	1			0,00%
Technicy fizjoterapii i masażyści			0	2			0,00%
Technicy mechanicy			0	10			0,00%
Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani			0	4			0,00%
Technicy rolnictwa i pokrewni	24	9	0	33		0,00%	0,00%
Technicy technologii żywności			0	2			0,00%
Technicy wsparcia informatycznego i technicznego			0	12			0,00%
Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni			0	20			0,00%
Ślusarze i pokrewni			1	39			2,56%
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	28		0	30		0,00%	0,00%

Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany				0	1				0,00%
Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp				1	4				25,00%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

** Wg zawodu wyuczonego.

Najwyższy wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów odnotowano na koniec 2016 roku wśród takich elementarnych grup zawodów jak: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 140,0%, kucharze – 133,3%, recepcjoniści hotelowi – 22,2%, technicy rolnictwa – 20,0. Najwyższy wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych na koniec grudnia 2016 roku wystąpił w takich elementarnych grupach zawodów jak: rolnicy upraw polowych - 100,0%, szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych – 62,5%, operatorzy aparatury medycznej – 50,0.

Tabela 31. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów na koniec grudnia 2016 r.

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów**	Liczba bezrobotnych	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku 2016	koniec grudnia roku 2016	koniec grudnia roku 2016	koniec grudnia roku 2016
Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni			0	1		0,00%
Cieśle i stolarze budowlani			0	3		0,00%
Dietetycy i żywieniowcy			1	29		3,45%
Ekonomiści			0	1		0,00%
Elektromechanicy i elektrycy			0	5		0,00%
Elektrycy budowlani i pokrewni			0	2		0,00%
Fryzjerzy			5	30		16,67%
Hydraulicy i monterzy rurociągów			0	1		0,00%
Kelnerzy			0	1		0,00%
Konduktorzy i pokrewni			0	1		0,00%
Kosmetyczki i pokrewni			0	2		0,00%
Kowale i operatorzy pras kuźniczych			0	3		0,00%
Krawcy, kuźnierze, kapelusznicy i pokrewni			1	29		3,45%
Kucharze	3	3	4	53	133,33%	7,55%
Malarze budowlani i pokrewni			0	2		0,00%

Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni			0	5		0,00%
Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych			0	9		0,00%
Mechanicy pojazdów samochodowych			2	31		6,45%
Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych			0	1		0,00%
Murarze i pokrewni			1	12		8,33%
Operatorzy aparatury medycznej			1	2		50,00%
Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni			0	2		0,00%
Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych			3	21		14,29%
Piekarze, cukiernicy i pokrewni			0	10		0,00%
Pomocniczy personel medyczny			0	2		0,00%
Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu			0	6		0,00%
Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości			0	1		0,00%
Pracownicy ochrony osób i mienia			0	3		0,00%
Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej			3	7		42,86%
Recepcjoniści hotelowi	9	9	2	7	22,22%	28,57%
Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani			1	5		20,00%
Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich			0	1		0,00%
Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej			3	12		25,00%
Rolnicy upraw polowych			1	1		100,00%
Spawacze i pokrewni			0	3		0,00%
Spedytorzy i pokrewni			1	1		100,00%
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	5	5	7	88	140,00%	7,95%
Stolarze meblowi i pokrewni			0	5		0,00%
Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych			5	8		62,50%
Szwaczki, hafciarki i pokrewni			0	1		0,00%
Sztyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni			0	1		0,00%
Technicy budownictwa			1	9		11,11%

Technicy elektrycy			0	1		0,00%
Technicy farmaceutyczni			0	1		0,00%
Technicy fizjoterapii i masażyści			1	3		33,33%
Technicy mechanicy			1	8		12,50%
Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani			0	4		0,00%
Technicy rolnictwa i pokrewni	20	20	4	30	20,00%	13,33%
Technicy technologii żywności			0	3		0,00%
Technicy weterynarii			0	1		0,00%
Technicy wsparcia informatycznego i technicznego			2	13		15,38%
Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni			1	17		5,88%
Ślusarze i pokrewni			2	37		5,41%
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	23	23	2	26	8,70%	7,69%
Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany			0	1		0,00%
Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp			1	5		20,00%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

** Wg zawodu wyuczonego.

6. Analiza lokalnego rynku pracy na podstawie badania kwestionariuszowego

Niniejszy punkt monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych zawiera wyniki badań kwestionariuszowych przeprowadzonych wśród przedsiębiorstw zlokalizowanych w powiecie radziejowskim. Badanie zostało przeprowadzone w ramach monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, zgodnie z metodologią prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy. Badanie zrealizowane zostało na podstawie standaryzowanego kwestionariusza do badania przedsiębiorstw, który stanowił Załącznik nr 1 dokumentu *Ostateczna wersja metodologii prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy*. Badanie przeprowadzone zostało techniką wywiadów bezpośrednich telefonicznych wspomaganą komputerowo – CATI. Badaniem zostały objęte podmioty gospodarcze funkcjonujące na lokalnym rynku pracy, zatrudniające przynajmniej jednego pracownika. Operatem losowania do badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw były Bazy Jednostek Statystycznych (BJS) - to baza danych, której podstawą jest rejestr REGON. Wielkość próby do badania została określona na poziomie N=65 podmiotów gospodarczych. Wybrana próba cechowała się reprezentatywnością na poziomie klas wielkości przedsiębiorstw, wyrażoną liczbą zatrudnionych (do 9 osób, od 10 do 49 osób, od 50 do 249 osób oraz 250 osób i więcej). Dobór próby miał charakter warstwowo-losowy. Procedura losowania polega na tym, że najpierw dzielimy populację na podgrupy – zależne od klasy wielkości przedsiębiorstwa, następnie losujemy z każdej warstwy jednostki zbiorowości do badania.

Wywiady stanowiące kluczowy materiał badawczy przeprowadzone zostały wśród osób, które podejmują strategiczne decyzje w przedsiębiorstwie, w tym decyzje personalne oraz nadzorują proces zatrudnienia nowych pracowników: właściciele, dyrektorzy lub prezesi przedsiębiorstw, a także osoby decyzyjne z działu kadr lub działu personalnego. Wybór tych osób jako respondentów był naturalny i wynikał z kompetencji, pełnionej funkcji oraz wiedzy, jaką dysponują te osoby.

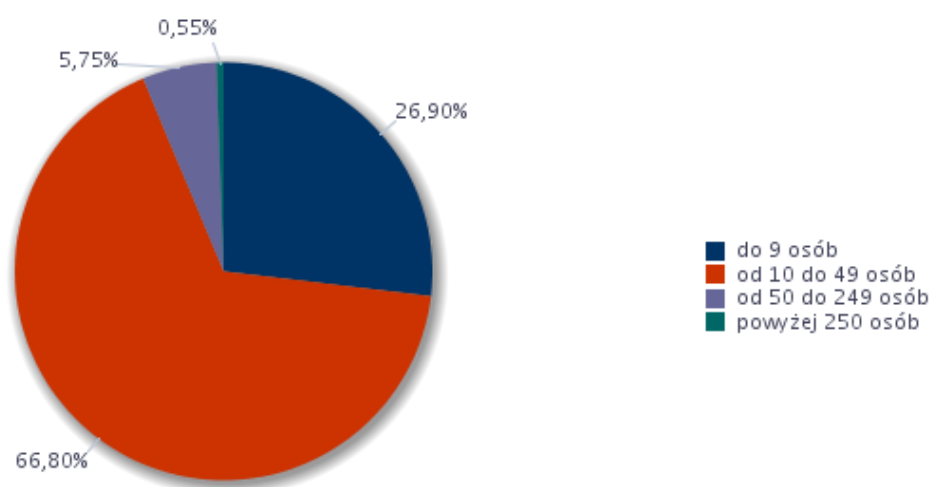
Celem badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw była przede wszystkim analiza sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz konstruowanie na tej podstawie prognoz. Badanie dotyczyło popytu na pracę oraz zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności na lokalnym rynku pracy oraz możliwości aktywizacji osób bezrobotnych za pośrednictwem lokalnych pracodawców. Do ważniejszych celów badania przedsiębiorców należało także zbadanie planów zatrudnieniowych pracodawców w kolejnych latach, określenie charakterystyki wymagań pracodawców wobec przyszłych pracowników oraz metod poszukiwania kandydatów do pracy.

Badanie przeprowadzone wśród pracodawców umożliwiło określenie zapotrzebowania lokalnych pracodawców na pracowników o wskazanych umiejętnościach, kwalifikacjach i kompetencjach zawodowych. Badanie ukazało, jakie zawody i kompetencje zawodowe cieszą się mniejszym lub większym zainteresowaniem ze strony pracodawców. Poznanie przyczyn problemów występujących na lokalnym rynku pracy oraz właściwy dobór narzędzi w celu kreowania zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu możliwe jest tylko w przypadku posiadania analizy popytu na pracę. Co więcej skuteczność doboru narzędzi i grup docelowych wymaga regularnego monitorowania sytuacji na rynku pracy.

Największy odsetek, ponad połowa badanych podmiotów – 66,8% stanowiły przedsiębiorstwa zatrudniające od 10 do 49 pracowników. Więcej niż co czwarty badany pracodawca – 26,9% zatrudnia do 9 pracowników. W badaniu uczestniczyły także przedsiębiorstwa zatrudniające od 50 do 249 pracowników – 5,75% oraz jedna firma zatrudniająca powyżej 250 osób (0,55%).

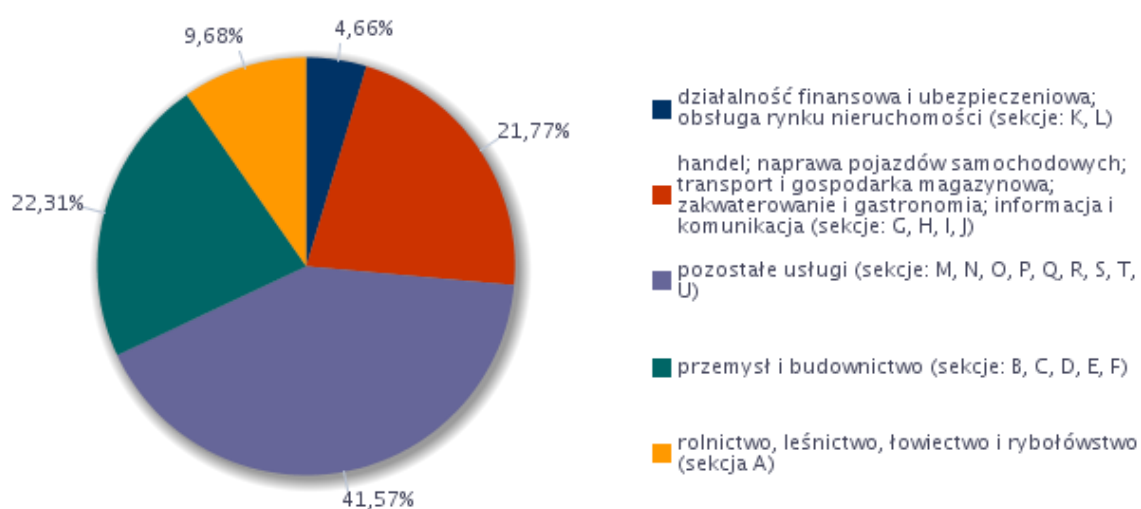
Wykres 1. Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników.

Rozkład przedsiębiorstw z punktu widzenia sektora działalności świadczonego przez badane podmioty prezentuje się następująco. Największy odsetek przedsiębiorstw prowadzi działalność w branży: pozostałe usługi (do których zaliczono przedsiębiorstwa z sekcji działalności PKD: działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca, administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, edukacja, opieka zdrowotna i pomoc społeczna oraz działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją) – 41,5% badanych firm. W branży

przemysł i budownictwo funkcjonuje – 22,3% badanych firm. Przedsiębiorstwa z branży handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja stanowiły – 21,8% ogółu badanych podmiotów. Przedsiębiorstwa, których profil działalności ma cechy działalności: rolniczej, leśniczej, łowieckiej lub rybackiej to 9,7% wszystkich przedsiębiorstw. Najmniejszy odsetek generowały podmioty gospodarcze z branży działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości – 4,7%.

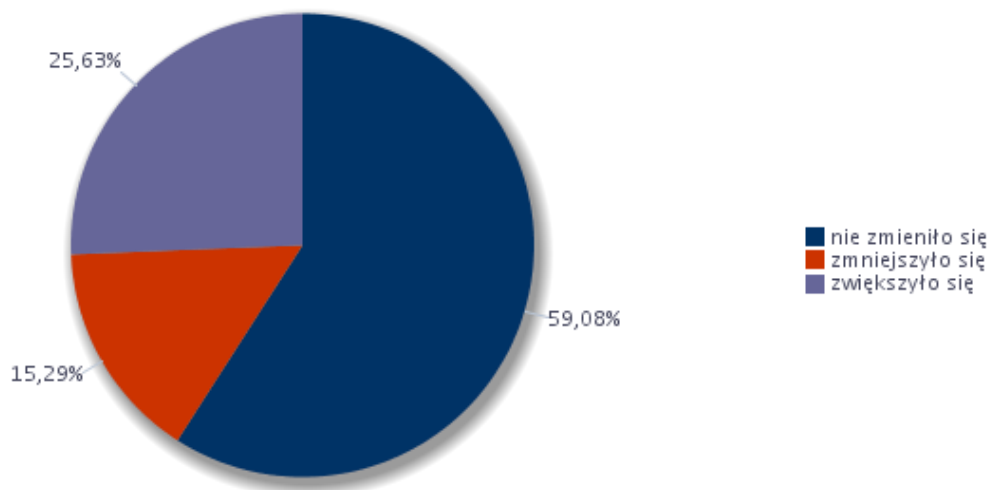
Wykres 2. Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności.

Jednym z istotniejszych celów badawczych było określenie obecnej sytuacji kadrowej oraz poznanie przepływu zatrudnienia w badanych przedsiębiorstwach. Pierwsze z zagadnień związanych z sytuacją kadrową podmiotów gospodarczych dotyczyło fluktuacji w zatrudnieniu. Dane, które pozyskane zostały w trakcie badania świadczą o zrównoważonej polityce kadrowej prowadzonej przez badane podmioty. Liczba pracowników w badanym okresie w wielu przedsiębiorstwach zwiększyła się. W okresie od stycznia do października 2016 roku największy odsetek pracodawców 59,1% utrzymywał taki sam poziom zatrudnienia jak w roku ubiegłym. W przypadku 15,3% pracodawców zanotowano zmniejszenie zatrudnienia. Według danych – 21,6% badanych podmiotów zwiększyło poziom zatrudnienia. Takie dane oznaczają, stabilną sytuację na rynku pracy w powiecie radziejowskim. Niestety przedsiębiorstwa zlokalizowane w powiecie radziejowskim mają relatywnie niski potencjał do tworzenia nowych miejsc pracy, mimo to, saldo zatrudnienia w 2016 roku w badanych

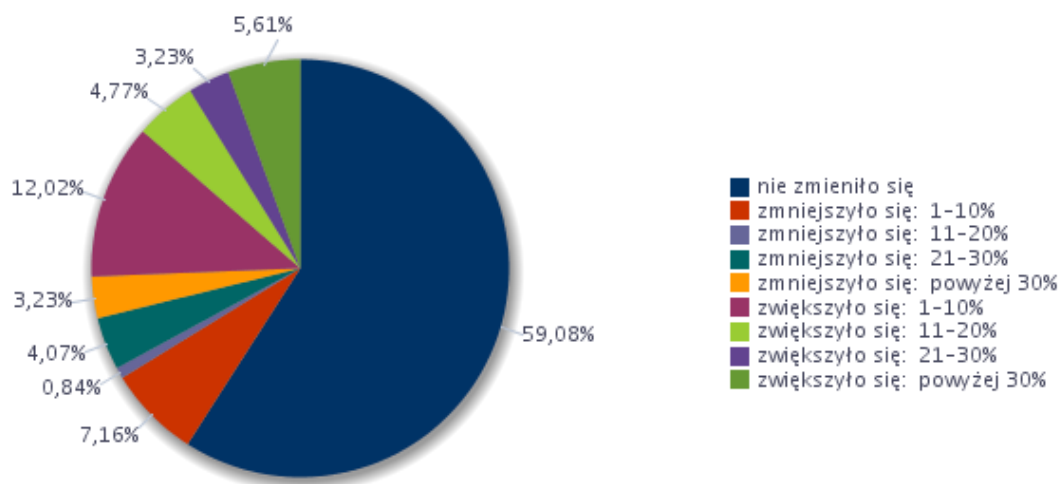
podmiotach było dodatnie – więcej podmiotów zwiększyło poziom zatrudnienia niż zmniejszyło.

Wykres 3. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku.

Poniżej przedstawiono odsetek przedsiębiorstw, które zadeklarowały zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku. Według danych 59,1% pracodawców nie zmieniło stanu zatrudnienia w 2016 roku. Wśród pracodawców, którzy zmniejszyli zatrudnienie: 12,0% pracodawców zmniejszyło zatrudnienie w przedziale od 1% do 10%, 3,2% badanych zmniejszyło zatrudnienie o ponad 10% do 20%, 2,5% badanych zmniejszyło zatrudnienie na poziomie od 21% do 30%, natomiast 3,2% zmniejszyło poziom zatrudnienia o ponad 30%. Wśród pracodawców, którzy zwiększyli zatrudnienie – 5,6% zwiększyło zatrudnienie o ponad 30%, 12,0% pracodawców zwiększyło zatrudnienie od 1% do 10%. Zwiększenie zatrudnienia na poziomie od 11% do 20% zadeklarowało 4,80 pracodawców, w przypadku 0,8% pracodawców zanotowano wzrost od 21% do 30%.

Wykres 4. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 r.

Niezwykle ważnym wskaźnikiem, który powstał w oparciu o badania kwestionariuszowe przedsiębiorstw jest wskaźnik zatrudnienia netto. Wskaźniki zatrudnienia netto budowane są w oparciu o warianty odpowiedzi znajdujące się w pytaniach odnoszących się do bieżącej sytuacji przedsiębiorstw na rynku pracy. Wskaźnik zatrudnienia netto, z punktu widzenia badania przedsiębiorstw, jest obliczany jako różnica frakcji odpowiedzi pozytywnych i negatywnych (po uwzględnieniu wag):

$$WZ = \left(\frac{\sum_{i=1}^P wp_i^a wr_i^a P_i}{\sum_{i=1}^S wp_i^a wr_i^a S_i} - \frac{\sum_{i=1}^N wp_i^a wr_i^a N_i}{\sum_{i=1}^S wp_i^a wr_i^a S_i} \right) * 100,$$

gdzie:

P – liczba odpowiedzi pozytywnych,

N – liczba odpowiedzi negatywnych,

S – liczba obserwacji (łączna liczba przedsiębiorstw w próbie),

i – numer obserwacji, $i=1, \dots, S$,

wp_i^a – waga próby dla i -tej obserwacji,

wr_i^a – waga rozmiaru dla i -tej obserwacji,

P_i – wskazanie pozytywne dla i -tej obserwacji,

N_i – wskazanie negatywne dla i -tej obserwacji,

S_i – suma wszystkich wskazań dla i -tej obserwacji.

Saldo odpowiedzi na dane pytanie diagnostyczne w okresie badawczym przyjmuje wartości od -100 do 100. Wartości ujemne oznaczają pogorszenie sytuacji w przedsiębiorstwie. Im niższa

wartość prezentowanych indeksów tym wyższy odsetek firm deklaruje niekorzystne zmiany w obszarze zatrudnienia. Natomiast wartości dodatnie wyliczanych indeksów oznaczają poprawę sytuacji firm na lokalnym rynku pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym wyższy odsetek przedsiębiorstw deklaruje korzystne zmiany w obrębie zatrudnienia. Wartość miernika równa 0 oznacza, że odsetek firm deklarujących poprawę sytuacji jest równy odsetkowi firm sygnalizujących jej pogorszenie.

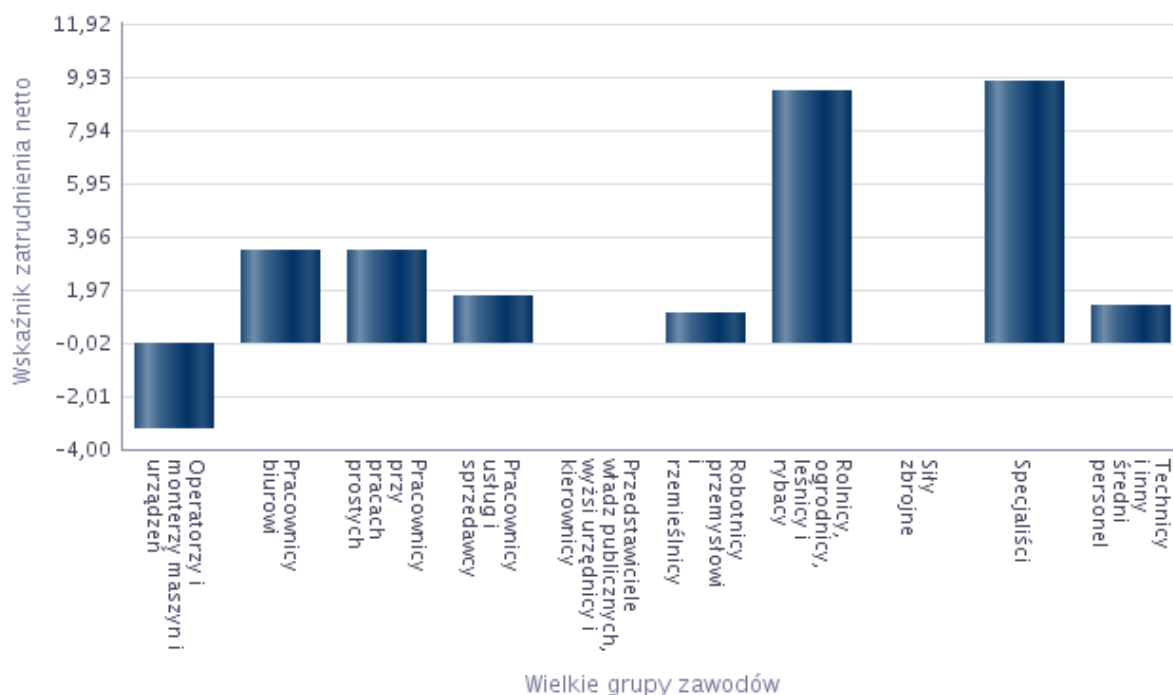
Wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w powiecie radziejowskim w 2016 roku był dodatni i wynosił $WZ = 10,34$, co oznacza że, większy odsetek pracodawców zwiększył niż zmniejszył zatrudnienie.

Uwzględniając wielkie grupy zawodowe wynika, że spadek zatrudnienia wystąpił w takich wielkich grupach zawodowych jak: operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń. Równowaga w zatrudnieniu wystąpiła w wielkiej grupie zawodowej: przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy. Dodatni wskaźnik zatrudnienia netto odnotowany został w takich wielkich grupach zawodowych jak: specjaliści, rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, pracownicy przy pracach prostych oraz pracownicy biurowi.

Tabela 32. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodowych w 2016 roku.

Wielkie grupy zawodów	Wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	-3,20
Pracownicy biurowi	3,48
Pracownicy przy pracach prostych	3,48
Pracownicy usług i sprzedawcy	1,75
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,00
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1,13
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	9,39
Siły zbrojne	0,00
Specjaliści	9,76
Technicy i inny średni personel	1,42

Wykres 5. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2016 roku.

Pracodawcy, którzy zatrudnili pracowników poproszeni zostali o ocenę przygotowania kandydatów do pracy. Poniżej przedstawiono analizę ogólnego przygotowania do pracy pracowników. Resumując, kandydaci do pracy w powiecie radziejowskim zdaniem większości badanych posiadają odpowiednie umiejętności, kwalifikacje i kompetencje do podjęcia pracy w danym przedsiębiorstwie.

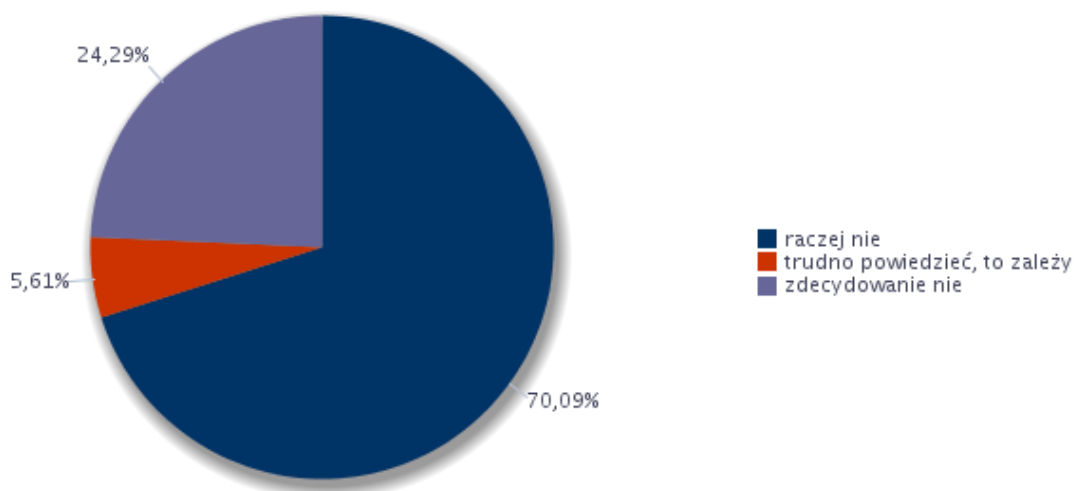
Tabela 33. Analiza oceny przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w badanym roku.

Zawód	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo dobrze, raczej dobrze)	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo źle, raczej źle)	Dobrze vs. źle
Elektromonter instalacji elektrycznych	100,00%	0,00%	100,00%
Frezer	100,00%	0,00%	100,00%
Kierowca samochodu ciężarowego	100,00%	0,00%	100,00%
Księgowy	100,00%	0,00%	100,00%
Mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel muzyki	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel nauczania początkowego	100,00%	0,00%	100,00%
Ogrodnik*	100,00%	0,00%	100,00%
Pielęgniarka	100,00%	0,00%	100,00%
Pomocniczy robotnik budowlany	0,00%	0,00%	0,00%

Pozostali rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	100,00%	0,00%	100,00%
Robotnik gospodarczy	26,06%	0,00%	26,06%
Robotnik placowy	30,83%	0,00%	30,83%
Sprzątaczką biurowa	100,00%	0,00%	100,00%
Technik administracji*	100,00%	0,00%	100,00%
Technik prac biurowych*	100,00%	0,00%	100,00%
Ślusarz*	100,00%	0,00%	100,00%

Kluczowe znaczenie dla całości analizy popytu na pracę w powiecie radziejowskim mają opinie przedsiębiorców na temat aktualnej sytuacji na rynku pracy, a w szczególności dostępu do kadry pracowniczej. Według pozyskanych od pracodawców informacji dostępność do kadry pracowniczej w powiecie radziejowskim nie jest ograniczona. Zdecydowana większość pracodawców – 94,4% nie ma problemów ze znalezieniem odpowiednich pracowników, w tym 70,1% wskazało odpowiedź *raczej nie*, natomiast 24,3% *zdecydowanie nie*. Warto jednak zauważyć. Niewielki odsetek badanych – 5,6% wskazał odpowiedź *trudno powiedzieć, to zależy*.

Wykres 6. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2016 roku.

Kolejne zagadnienie związane z analizą zapotrzebowania pracodawców na pracowników o określonych kwalifikacjach zawodowych dotyczyło wskazania deficytowych zawodów, których zdaniem pracodawców brakuje na lokalnym rynku pracy w powiecie radziejowskim – zawodów, w których najtrudniej znaleźć pracowników. Poniżej przedstawiono pełną listę

zawodów i stanowisk. Zdaniem pracodawców na lokalnym rynku pracy najbardziej odczuwalny jest brak specjalistów w zawodach oraz posiadających określone umiejętności przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 34. Analiza zawodów, w których przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w bieżącym roku oraz umiejętności i cech kandydatów niezbędnych do pracy w tych zawodach.

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Elektromonter instalacji elektrycznych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
Frezer	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
Kierowca samochodu ciężarowego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%

	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Księgowy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
znajomość języków obcych	6,25%	
Mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
Nauczyciel muzyki	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
Nauczyciel nauczania początkowego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%

	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Ogrodnik*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
Pielęgniarka	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Pomocniczy robotnik budowlany	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
Pozostali rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%

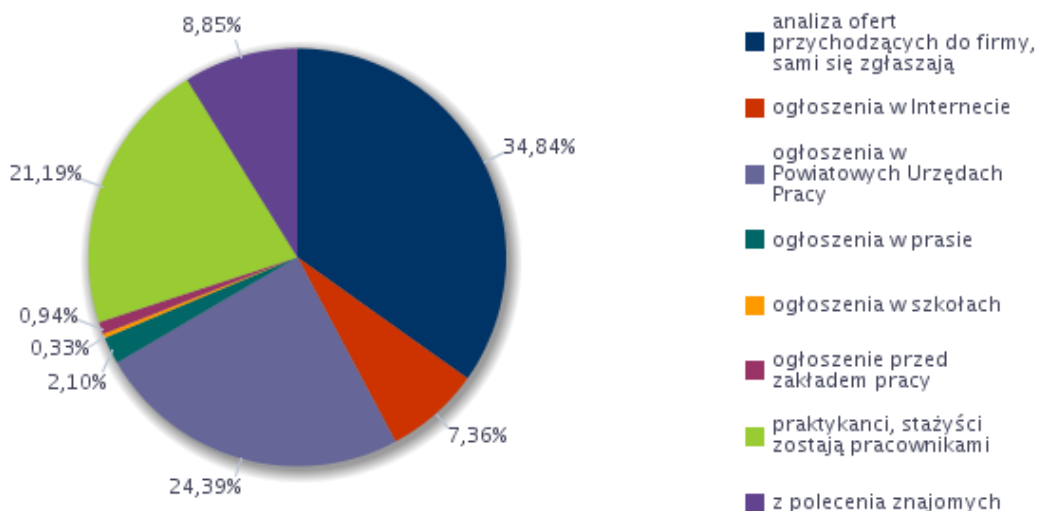
	wyuczony zawód	6,25%
Robotnik gospodarczy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	1,63%
	doświadczenie zawodowe	1,63%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
Robotnik placowy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	1,13%
	komunikacja ustna / komunikatywność	4,32%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	1,13%
	planowanie i organizacja pracy własnej	1,93%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	3,05%
	współpraca w zespole	4,32%
Sprzątaczką biurową	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
Technik administracji*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	2,84%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	3,41%
	znajomość języków obcych	2,84%
Technik prac biurowych*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	4,39%
	doświadczenie zawodowe	4,39%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	2,52%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	4,39%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	2,52%
	znajomość języków obcych	2,52%
	Ślusarz*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim

	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
Ogółem (bez względu na zawód)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	5,84%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	5,84%
	planowanie i organizacja pracy własnej	5,84%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	5,84%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	5,84%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	1,75%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	5,42%
	znajomość języków obcych	5,01%

Poznanie sposobu rekrutacji pracowników przez pracodawców z terenu powiatu radziejowskiego jest niezwykle istotne z punktu widzenia określenia roli Powiatowego Urzędu Pracy w Radziejowie w systemie pośrednictwa pracy. W związku z powyższym pracodawcy proszeni byli o wymienienie wszystkich sposobów rekrutacji, z których korzystają lub korzystali. Pracodawcy, którzy w ostatnim okresie nie prowadzili działań rekrutacyjnych poproszeni zostali o wskazanie metod rekrutacyjnych, które były kiedykolwiek stosowane. Według danych trzy metody poszukiwania pracowników są zdecydowanie częściej praktykowane przez lokalnych pracodawców. Największy odsetek pracodawców – 34,8% poszukuje pracowników poprzez analizowanie ofert – aplikacji kandydatów do pracy, którzy sami zgłaszają się do pracodawców. Popularnością wśród wskazanych metod rekrutacyjnych cieszy się pośrednictwo pracy oferowane przez Powiatowy Urząd Pracy. Według danych 24,4% pracodawców uczestniczących w badaniu korzysta lub korzystało z możliwości zatrudnienia pracownika lub pracowników za pośrednictwem urzędu pracy. Część pracodawców – 8,9%

korzysta z nieformalnych metod poszukiwania pracowników - z polecenia znajomych osób, natomiast 21,2% zatrudnia praktykantów i stażystów, którzy świadczyli pracę w danym zakładzie. Pozostałe metody poszukiwania i rekrutowania pracowników wymienione zostały na poniższym wykresie.

Wykres 7. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników.

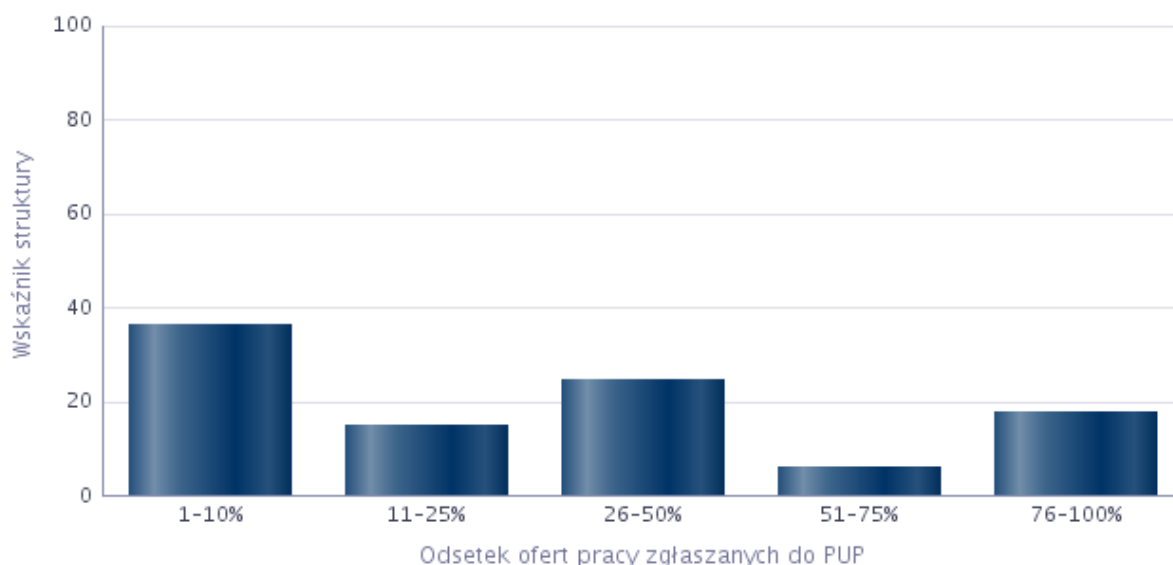

Z usług Powiatowego Urzędu Pracy w zakresie poszukiwania pracowników korzystało 24,4% pracodawców. Spośród tych przedsiębiorstw 36,2% podmiotów przekazuje do urzędu pracy od 1% do 10% wszystkich ofert pracy, 24,7% zgłasza od 26 do 50% wszystkich ofert pracy, natomiast 17,9% badanych firm zgłasza od 76% do 100% dostępnych ofert pracy.

Tabela 35. Odsetek ofert pracy zgłaszanych do PUP.

Odsetek ofert pracy zgłaszanych do PUP	Wskaźnik struktury
1-10%	36,23
11-25%	15,06
26-50%	24,68
51-75%	6,10
76-100%	17,94

Wykres 8. Odsetek ofert pracy zgłaszanych do PUP.

Pracodawcy za pośrednictwem urzędu pracy poszukują pracowników w zawodach przedstawionych w poniższej tabeli.

Tabela 36. Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do PUP.

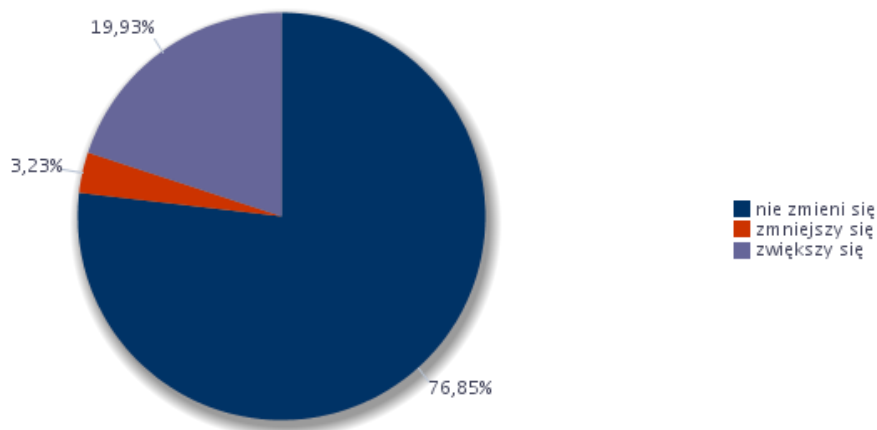
Zawód	Wskaźnik struktury
Technik prac biurowych*	10,19%
Robotnik gospodarczy	6,73%
Technik administracji*	5,54%
Sprzedawca*	5,35%
Magazynier	4,78%
Robotnik placowy	4,27%
Sprzątaczką biurową	3,76%
Betoniarz	2,89%
Kierowca samochodu ciężarowego	2,82%
Bibliotekarz*	2,46%
Kasjer handlowy	2,31%
Księgowy	1,95%
Meliorant	1,95%
Pomocniczy robotnik budowlany	1,95%
Sekretarka	1,95%
Brukarz	1,44%
Cukiernik*	1,44%
Doradca klienta	1,44%

Hydraulik	1,44%
Konserwator budynków i stanu technicznego pomieszczeń	1,44%
Mechanik maszyn i urządzeń budowlanych i melioracyjnych	1,44%
Murarz	1,44%
Nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej	1,44%
Operator koparko-ładowarki	1,44%
Operator maszyn i urządzeń do produkcji opakowań blaszanych	1,44%
Opiekun osoby starszej*	1,44%
Opiekunka dzieci w drodze do szkoły	1,44%
Piekarz*	1,44%
Pokojowa	1,44%
Przedstawiciel handlowy	1,44%
Recepcjonista	1,44%
Spawacz	1,44%
Specjalista do spraw organizacji i rozwoju transportu	1,44%
Stolarz galanterii drzewnej	1,44%
Stolarz*	1,44%
Technik elektronik*	1,44%
Technik elektryk*	1,44%
Tokarz w metalu	1,44%
Nauczyciel logopeda	0,87%
Ogrodnik*	0,87%
Opiekun dzieci na przejściach dla pieszych	0,87%
Pedagog szkolny	0,87%
Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	0,87%
Dozorca	0,51%
Kierowca ciągnika rolniczego	0,51%
Laborant nasiennictwa	0,51%
Pedagog	0,51%
Pomoc apteczna	0,51%
Fizjoterapeuta	0,33%
Pielęgniarka	0,33%
Rejestratorka medyczna	0,33%

7. Prognozy rynku pracy

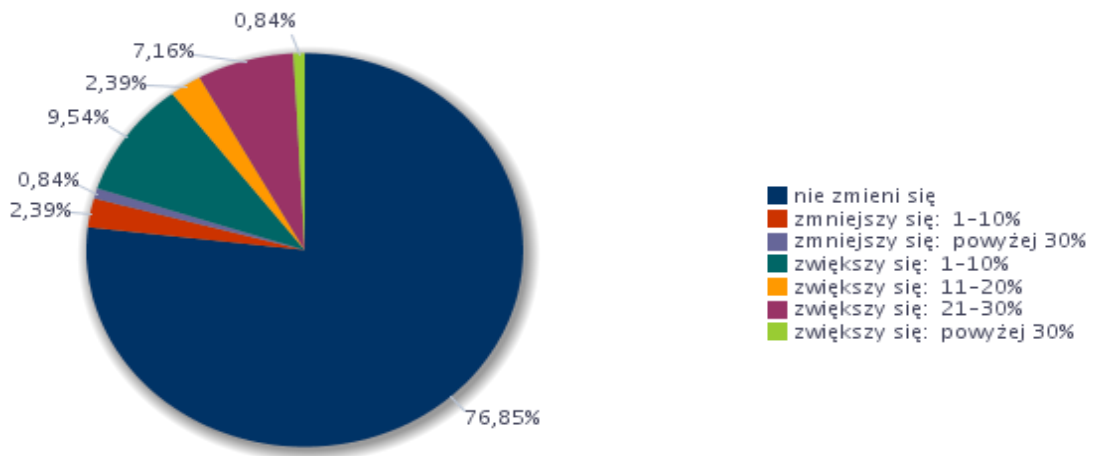
Zwiększenie zatrudnienia w powiecie radziejowskim w 2016 roku przewidywało 19,93% badanych, 76,85% nie planowało zmian w zatrudnieniu, natomiast tylko 3,23% firm planowało zmniejszenie etatów. Graficzna prezentacja przewidywanych zmian w zatrudnieniu przedstawia się następująco:

Wykres 9. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku.

Spośród przedsiębiorstw, które planują zwiększyć zatrudnienie – 9,5% zamierza zwiększyć zatrudnienie od 1% do 10% obecnego stanu zatrudnienia, 7,2% pracodawców planuje zwiększyć zatrudnienie od 21% do 30%. Zaledwie 0,84% podmiotów planuje zwiększyć zatrudnienie powyżej 30%.

Wykres 10. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku.

Kolejnym istotnym wskaźnikiem dotyczącym prognozowanej sytuacji na rynku pracy jest wskaźnik prognozy zatrudnienia netto, który jest syntetycznym wskaźnikiem wyliczonym na podstawie danych uzyskanych z badania kwestionariuszowego – pytania odnośnie przewidywanych zmian struktury kadrowej firm – wyznaczany jako różnica udziału przedsiębiorstw deklarujących wzrost zatrudnienia w danej grupie zawodów na najbliższy rok, a odsetkiem przedsiębiorstw przewidujących spadek zatrudnienia w tym czasie. Wzór opisujący ww. wskaźnik przedstawia się następująco:

Wskaźnik prognozy zatrudnienia netto zawiera się wartościowo w przedziale od -100 do 100. Interpretacja opisywanego wskaźnika jest tożsama z opisem diagnostycznej części opracowania wyników uzyskanych drogą badania kwestionariuszowego. Wartości ujemne oznaczają pogorszenie sytuacji w przedsiębiorstwie. Wartości dodatnie oznaczają poprawę sytuacji firm na lokalnym rynku pracy.

Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w powiecie radziejowskim w 2016 roku będzie dodatni i wyniesie $WZ = 16,70\%$ co oznacza prognozowane, dodatnie saldo zatrudnieniowe w okresie kolejnych 12 miesięcy oraz wzrost zatrudnienia w powiecie radziejowskim.

W ciągu najbliższego roku prognozowany jest wzrost zatrudnienia – prognozowany wskaźnik zatrudnienia będzie dodatni w takich wielkich grupach zawodowych jak: specjaliści, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, pracownicy przy pracach prostych, technicy i inny personel techniczny, pracownicy usług i sprzedawcy. Brak zmian dotyczyć będzie wielkiej grupy zawodowej: operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń. Ujemny wskaźnik dotyczy wielkich grup zawodowych: pracownicy biurowi i przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy.

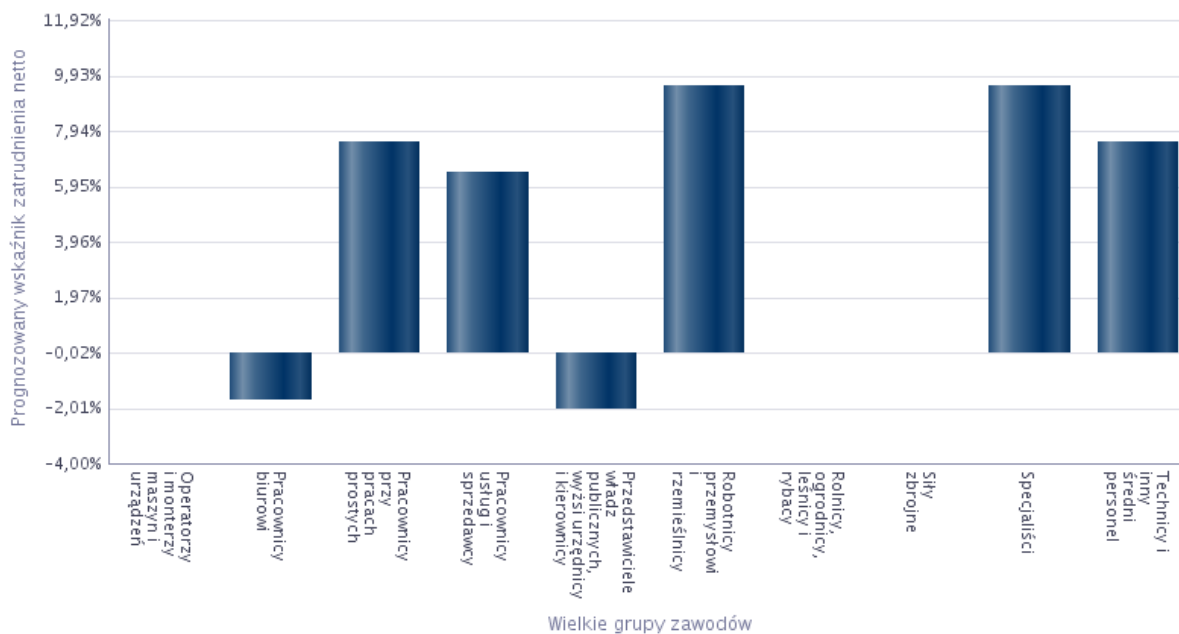
Prognozowany na 2016 rok wskaźnik zatrudnienia netto osiągnął wartość dodatnią $16,70\%$, co oznacza że odsetek pracodawców przewidujących przyjęcia do pracy był wyższy od odsetka podmiotów przewidujących zwolnienia z pracy.

Tabela 37. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2016 roku.

Wielkie grupy zawodów	Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	0,00%
Pracownicy biurowi	-1,72%
Pracownicy przy pracach prostych	7,56%
Pracownicy usług i sprzedawcy	6,45%
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	-2,03%

Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	9,58%
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,00%
Siły zbrojne	0,00%
Specjaliści	9,58%
Technicy i inny średni personel	7,56%

Wykres 11. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2016 roku.

Zgodnie z deklaracjami pracodawców w 2016 roku największe zapotrzebowanie będzie dotyczyć osób z zawodami przedstawionymi w poniższej tabeli:

Tabela 38. Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w nadchodzącym roku.

Zawód	Wskaźnik struktury
Księgowy	10,69%
Nauczyciel muzyki	10,69%
Pomocniczy robotnik budowlany	10,69%
Robotnik gospodarczy	10,69%
Robotnik oczyszczania miasta	10,69%
Sprzedawca*	10,69%
Stolarz*	10,69%
Technik administracji*	10,69%
Tokarz w metalu	10,69%
Magazynier	3,77%

Pracodawcy, którzy planują zatrudnić pracowników w przyszłym roku poproszeni zostali o ocenę istotności cech kandydatów do pracy. Kompetencje, które posiadają potencjalni kandydaci do pracy w znacznym stopniu wpływają na ich skuteczność na rynku pracy zwiększając lub zmniejszając szanse na zatrudnienie. Zakres możliwości na rynku pracy wyznaczany i ograniczany jest przede wszystkim przez umiejętności i kwalifikacje osób poszukujących pracy, dlatego tak istotne jest poznanie oczekiwań pracodawców w tym aspekcie. Poniżej przedstawiono ważność poszczególnych umiejętności i cech z uwzględnieniem zawodów, które będą poszukiwane na lokalnym rynku pracy w 2016 roku.

Tabela 39. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić.

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Księgowy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
znajomość języków obcych	6,25%	
Magazynier	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%

	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Robotnik oczyszczania miasta	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Sprzedawca*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Stolarz*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%

	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Technik administracji*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Tokarz w metalu	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Ogółem (bez względu na zawód)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	5,84%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	5,84%

	planowanie i organizacja pracy własnej	5,84%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	5,84%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	5,84%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	1,75%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	5,42%
	znajomość języków obcych	5,01%

8. Podsumowanie

Przedstawiony monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie radziejowskim w 2016 roku prezentuje szczegółową sytuację na lokalnym rynku pracy oraz zmiany, które wystąpiły w okresie ostatniego roku. W 2016 roku na rynku pracy w powiecie radziejowskim zaobserwowano pozytywne zmiany dotyczące struktury i statystyk związanych z rejestrowanym bezrobociem. W 2016 roku nastąpiło zdecydowane zmniejszenie liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych na koniec danego roku w porównaniu do lat ubiegłych. Zmniejszył się także napływ osób bezrobotnych w całym 2016 roku oraz spadła stopa bezrobocia rejestrowanego.

Na przestrzeni ostatnich lat liczba osób bezrobotnych także osiągnęła najniższy poziom. W porównaniu do danych z końca 2014 roku liczba osób bezrobotnych uległa zmniejszeniu. Spadek liczby osób bezrobotnych w liczbach bezwzględnych wyniósł 260, co stanowi procentowy spadek na poziomie wynoszącym 7,0%. Przedstawione dane świadczą o pozytywnych zmianach, które dokonały się na lokalnym rynku pracy w całym 2016 roku. Takie dane świadczą o ożywieniu gospodarczym, wzroście popytu na pracę, co w sposób bezpośredni koreluje ze zmniejszeniem liczby osób bezrobotnych i spadkiem stopy bezrobocia w powiecie radziejowskim. W porównaniu do danych z końca 2014 roku stopa bezrobocia zmniejszyła się o 1,3%. Stopa bezrobocia na koniec 2016 roku była najniższa od kilku lat.

W przypadku wielkich grup zawodowych na koniec 2016 roku najwięcej osób zarejestrowanych było w grupach: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 709 osób, pracownicy usług i sprzedawcy – 644 osoby, pracownicy wykonujący prace proste – 623 osoby oraz technicy i inny średni personel – 404 osoby.

Uwzględniając elementarne grupy zawodowe największa liczba osób bezrobotnych zarejestrowana była w następujących elementarnych grupach: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 355 osób. Kolejne, elementarne grupy zawodowe generujące znaczną liczbę osób bezrobotnych na koniec 2016 roku to: zamiatacze i pokrewni – 189, robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani - 132 osoby, kucharze - 118 osób.

Największy napływ osób bezrobotnych w 2016 roku odnotowano w takich zawodach elementarnych jak: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 358 osób, zamiatacze i pokrewni – 200, pracownicy obsługi biurowej – 119, mechanicy pojazdów samochodowych – 106, kucharze – 104, robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani – 104.

Największy wskaźnik płynności w 2016 roku dotyczył takich zawodów jak: technicy elektrycy, pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani, kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych, specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości, specjaliści do spraw rynku nieruchomości, technicy leśnictwa, agenci ubezpieczeniowi, robotnicy budowy dróg, operatorzy maszyn do prania, maszyniści kotłów parowych i pokrewni.

Wskaźnik płynności bezrobotnych był najniższy w takich elementarnych zawodach jak: wyżsi urzędnicy władz samorządowych, matematycy, aktuariusze i statystycy, inżynierowie elektrycy, projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży, kartografowie i geodeci, nauczyciele kształcenia zawodowego, literaci i inni autorzy tekstów, zaopatrzeniowcy, pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni, średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany, kasjerzy bankowi i pokrewni, pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani, rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby, posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy, monterzy izolacji, operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców, monterzy sprzętu elektronicznego, robotnicy wykonujący proste prace polowe, robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie.

Do zawodów niedoreprezentowanych w PUP w Radziejowie zalicza się takie zawody jak: przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy.

Natomiast do zawodów nadreprezentowanych w PUP w Radziejowie zalicza się takie zawody jak: pracownicy wykonujący prace proste, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, pracownicy biurowi, technicy i inny średni personel oraz specjaliści.

Największe szanse na znalezienie zatrudnienia mają przede wszystkim przedstawiciele takich elementarnych grup zawodowych jak: technicy mechanicy, ślusarze i pokrewni, specjaliści do spraw administracji i rozwoju, szwaczki, hafciarki i pokrewni, technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani, rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej, cieśle i stolarze budowlani, robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni, kucharze, zamiatacze i pokrewni.

Najmniejsze szanse na znalezienie zatrudnienia mają przede wszystkim przedstawiciele takich elementarnych grup zawodowych jak: kierownicy do spraw finansowych, kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani, kierownicy produkcji w rolnictwie i leśnictwie, kierownicy do spraw produkcji przemysłowej, kierownicy do spraw budownictwa, kierownicy w instytucjach opieki zdrowotnej, kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym, inżynierowie elektronicy, pielęgniarki z tytułem specjalisty, farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, farmaceuci specjaliści.

Szczegółowe analizy lokalnego rynku pracy dla powiatu radziejowskiego wskazują, że elementarne zawody deficytowe w powiecie radziejowskim to: pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń, czyściciele pojazdów, opiekunowie dziecięcy, lakiernicy, operatorzy maszyn do prania, kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi, elektrycy budowlani i pokrewni, kasjerzy i sprzedawcy biletów oraz pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani. Są to zawody deficytowe, na które występuje duże zapotrzebowanie na rynku pracy a jednocześnie brakuje osób bezrobotnych w tych zawodach, które mogłyby tą pracę podjąć.

W 2016 roku w powiecie radziejowskim odnotowano czternaście elementarnych zawodów maksymalnie deficytowych: operatorzy maszyn do szycia, pracownicy wykonujący dorywcze prace proste, technicy archiwiści i pokrewni, asystenci nauczycieli, specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych), operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych, pomocnicy biblioteczni, monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków, gońcy, bagażowi i pokrewni, drukarze, operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru, pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów, kierownicy do spraw budownictwa, robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt.

Wśród zawodów nadwyżkowych szczególnie niekorzystna wydaje się być sytuacja osób bezrobotnych posiadających zawodowy: kucharze, operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych, fryzjerzy, sprzedawcy sklepowi (ekspedienci), instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej, kierowcy samochodów osobowych i dostawczych, kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani. W odniesieniu do tych bezrobotnych należałoby podjąć działania mające na celu przekwalifikowanie, które umożliwiłoby im skuteczniejszą aktywizację zawodową. W wielu przypadkach należałoby także przyjrzeć się strukturze systemu edukacyjnego, aby nie uległo zwiększeniu zjawisko „kształcenia dla bezrobocia”.

Wśród analizowanych zawodów o wysokim wskaźniku nadwyżki wystąpiły także zawody o specyfice maksymalnej nadwyżki. Oznacza to, że w danym zawodzie nie pojawiła się ani jedna oferta pracy skierowana do osób bezrobotnych. W powyższych zawodach wystąpił brak symetryczności pomiędzy zapotrzebowaniem rynku pracy a zawodami posiadanymi przez osoby bezrobotne. Największe problemy z zatrudnieniem – brak ofert pracy wystąpił w zawodach: masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni, pracownicy domowej opieki osobistej, górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni, robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich, operatorzy centrali telefonicznych, rolnicy produkcji

roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby, robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie. Warto zwrócić uwagę, że część zawodów nadwyżkowych to zawody objęte kształceniem w systemie szkolnym. Popyt na pracę w zawodach nadwyżkowych w powiecie radziejowskim jest wyraźnie ograniczony. Konieczne jest więc podjęcie działań mających na celu weryfikację systemu kształcenia w tych kierunkach.

Najwyższy wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów odnotowano na koniec 2016 roku wśród takich elementarnych grup zawodów jak: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 140,0%, kucharze – 133,3%, recepcjoniści hotelowi – 22,2%, technicy rolnictwa – 20,0.

Najwyższy wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych na koniec grudnia 2016 roku wystąpił w takich elementarnych grupach zawodów jak: rolnicy upraw polowych - 100,0%, szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych – 62,5%, operatorzy aparatury medycznej – 50,0.

Wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w powiecie radziejowskim w 2016 roku był dodatni i wynosił $WZ = 10,34$, co oznacza że, większy odsetek pracodawców zwiększył niż zmniejszył zatrudnienie.

spadek zatrudnienia wystąpił w takich wielkich grupach zawodowych jak: operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń. Równowaga w zatrudnieniu wystąpiła w wielkiej grupie zawodowej: przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy. Dodatni wskaźnik zatrudnienia netto odnotowany został w takich wielkich grupach zawodowych jak: specjaliści, rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, pracownicy przy pracach prostych oraz pracownicy biurowi.

W ciągu najbliższego roku prognozowany jest wzrost zatrudnienia – prognozowany wskaźnik zatrudnienia będzie dodatni w takich wielkich grupach zawodowych jak: specjaliści, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, pracownicy przy pracach prostych, technicy i inny personel techniczny, pracownicy usług i sprzedawcy. Brak zmian dotyczyć będzie wielkiej grupy zawodowej: operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń. Ujemny wskaźnik dotyczy wielkich grup zawodowych: pracownicy biurowi i przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy.

Prognozowany na 2016 rok wskaźnik zatrudnienia netto osiągnął wartość dodatnią 16,70%, co oznacza że odsetek pracodawców przewidujących przyjęcia do pracy był wyższy od odsetka podmiotów przewidujących zwolnienia z pracy.

Pracodawcy planujący zwiększyć zatrudnienie, chcą przede wszystkim zatrudnić pracowników w zawodzie - na stanowisko: księgowy, nauczyciel muzyki, pomocniczy robotnik budowlany, robotnik gospodarczy, robotnik oczyszczania miasta, sprzedawca, stolarz, technik administracji.

Spis tabel:

Tabela 1.	<i>Stopa bezrobocia w powiecie radziejowskim w 2016 roku.</i>	.....	6
Tabela 2.	<i>Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w PUP Radziejów w 2016 r. w układzie miesięcznym (stan w końcu miesiąca).</i>	.....	7
Tabela 3.	<i>Liczba bezrobotnych z prawem i bez prawa do zasiłku w PUP Radziejów według stanu na dzień 31.12.2014 r. i 31.12.2016 r.</i>	.....	8

Tabela 4.	<i>Liczba bezrobotnych zaliczonych do trzech najliczniejszych grup bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy zarejestrowanych w PUP Radziejów w 2016 r. w układzie miesięcznym.</i>	9
Tabela 5.	<i>Struktura bezrobotnych wg wykształcenia zarejestrowanych w PUP Radziejów – stan na dzień 31.12.2014 r. i 31.12.2016 r.</i>	10
Tabela 6.	<i>Analiza bezrobotnych oraz ofert pracy według wielkich grup zawodów w 2016r.</i>	11
Tabela 7.	<i>Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2016 roku.</i>	12
Tabela 8.	<i>Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2016r.</i>	13
Tabela 9.	<i>Analiza ofert pracy według elementarnych grup zawodów w 2016 roku.</i>	14
Tabela 10.	<i>Zawody generujące długotrwałe bezrobocie według kodu czterocyfrowego.</i>	16
Tabela 11.	<i>Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy.</i>	17
Tabela 12.	<i>Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najniższy.</i>	18
Tabela 13.	<i>Wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy w 2016 roku.</i>	20
Tabela 14.	<i>Wskaźnik dostępności ofert pracy - wielkie grupy zawodów.</i>	21
Tabela 15.	<i>Wysoki wskaźnik dostępności ofert pracy - elementarne grupy zawodów.</i>	21
Tabela 16.	<i>Niski wskaźnik dostępności ofert pracy - elementarne grupy zawodów.</i>	22
Tabela 17.	<i>Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie radziejowskim - informacja sygnałna - 2016 r.</i>	23
Tabela 18.	<i>Ranking elementarnych grup zawodów maksymalnie deficytowych w 2016 roku.</i>	25
Tabela 19.	<i>Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2016 roku.</i>	26
Tabela 20.	<i>Grupy zawodów zrównoważonych w 2016 roku.</i>	26
Tabela 21.	<i>Ranking elementarnych grup zawodów maksymalnie nadwyżkowych w 2016 roku.</i>	27
Tabela 22.	<i>Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2016 roku.</i>	28
Tabela 23.	<i>Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2016 roku.</i>	30
Tabela 24.	<i>Bezrobotni bez zawodu w 2016 roku.</i>	31
Tabela 25.	<i>Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2016 roku</i>	33
Tabela 26.	<i>Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2014r.</i>	36
Tabela 27.	<i>Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2016r.</i>	36
Tabela 28.	<i>Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2016 roku</i>	37
Tabela 29.	<i>Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2016r.</i>	40
Tabela 30.	<i>Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów na koniec grudnia 2014 i w maju 2016 roku.</i>	43
Tabela 31.	<i>Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów na koniec grudnia 2016 r.</i>	45

Tabela 32.	<i>Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodowych w 2016 roku.</i>	.....	53
Tabela 33.	<i>Analiza oceny przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w badanym roku.</i>	.....	54
Tabela 34.	<i>Analiza zawodów, w których przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w bieżącym roku oraz umiejętności i cech kandydatów niezbędnych do pracy w tych zawodach</i>	.....	56
Tabela 35.	<i>Odsetek ofert pracy zgłaszanych do PUP.</i>	.....	61
Tabela 36.	<i>Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do PUP.</i>	.....	62
Tabela 37.	<i>Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2016r.</i>	.....	65
Tabela 38.	<i>Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w nadchodzącym roku.</i>	.....	66
Tabela 39.	<i>Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić.</i>	.....	67

Spis wykresów:

Wykres 1.	<i>Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników.</i>	.....	49
Wykres 2.	<i>Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności.</i>	.....	50
Wykres 3.	<i>Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku.</i>	.....	51

Wykres 4.	<i>Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 r.</i>	52
Wykres 5.	<i>Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2016 roku.</i>	54
Wykres 6.	<i>Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2016 roku.</i>	55
Wykres 7.	<i>Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników.</i>	61
Wykres 8.	<i>Odsetek ofert pracy zgłaszanych do PUP.</i>	62
Wykres 9.	<i>Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku.</i>	64
Wykres 10.	<i>Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku.</i>	64
Wykres 11.	<i>Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2016 roku.</i>	66